

СВОБОДА

LIBERTY

Часопись для русского народа въ Америкѣ и органъ „Русского Народного Союза“.

Рѣкъ XIV. Скрантонъ, Па., Четвертъ 19-го Цвѣтня, 1906. Число 16.

Vol. XIV. Scranton, Pa., Thursday, April 19, 1906. No. 16

НОВИНКИ.

КАЛЕНДАРЬ.

Цѣтень.

19	Ч.	Евѣлія
20	П.	Георгія, Серап.
21	С.	Келестина, Ірод.
22	М.	2 Тимона. Евѣ.
23	П.	Терентія
24	В.	Ангела
25	С.	Василія іса.

На Боевой Фондъ въ Галичинѣ зложили дози Русины замешкалы:

1.	въ Питсбургъ, Па.	190.30
2.	„ Мікісаксъ, Па.	122.25
3.	„ Алегені, Па.	69.45
4.	„ Нью Йоркъ, Н.Й.	68.00
5.	„ Карнегі, Па.	65.00
6.	„ Мікіспортъ, Па.	31.00
7.	„ Фордъ Ситі, Па.	20.00
8.	„ Скрантонъ, Па.	15.25
9.	„ Джерзі Ситі, Н. Дж.	14.75
10.	„ Йорквилъ, О.	12.25
11.	„ Елизабетъ, Н.Дж.	10.00
12.	„ Кенонсбургъ, Па.	10.00
13.	„ Правиденсъ, Р. А.	9.85
14.	„ Вотлеръ, Па.	8.75
15.	„ Реймі, Па.	7.65
16.	„ Філадельфія, Па.	7.00
17.	„ Бломфілдъ, Н.Дж.	5.50
18.	„ Ембрівилъ, Тен.	5.00
19.	„ Ст. Луїсъ, Мо.	5.00
20.	„ Чикаго, Ил.	5.00
21.	„ Стюартборнъ, Кан.	4.00
22.	„ Савтъ Форкъ, Па.	2.00
23.	„ Гайдъ Паркъ, Мас.	1.50
24.	„ Донкиркъ, Н. Й.	1.50
25.	„ Шамокинъ, Па.	1.00

Разомъ \$692.00

Здоровле о. Обушкевича поправилося и вѣнь вѣдѣхавъ зъ шпиталю назадъ до Олифанту, Па.

Зъ Мт. Кармелъ, Па. доносятъ намъ, що декотрі кураторы зновъ мають непорозумѣнне зъ тамошнимъ священникомъ хотѣи вѣнь и належить до ихъ партіи.

Въ Питсбургскомъ судѣ зоставъ покараный арештомъ на пѣвтора року Словакъ, Иванъ Музѣньскій, за те, що минушого року два разы обкрадавъ вагоны зельничай, наладованый горѣвкою.

Михайло Полякъ, Словакъ, замешкалый въ Алегені, Па., хавъ стріткарою, и будучи правдоподобно подпийтий, плюнувъ вѣлька разѣвъ въ стріткаро на подлогу. Кондукторъ звернувъ його увагу, що на подлогу не вѣльно плювати и показавъ йому надруковану заброню, прибиту на стѣнѣ кары. На се Полякъ заявивъ, що по англійски читати не вмѣе. Мѣжь кондукторомъ а Полякомъ выязалася суперечка, котра темъ скѣнчилась, що Поляка замкнено до арешту, и по переслуханю засуджено на \$5. кары або на 20 днѣвъ до работѣ въ вѣзничой. Полякъ заплативъ \$5. кары.

Те що спѣткало Поляка, дѣе ся дуже часто зъ нашими людьми по стріткарахъ, найбільше въ суботу, коли то подпийти зачинають сварки зъ кондукторами або заховують ся неприлично. Безперечно винна тутъ выключно пѣтика, бо тверезый чоловѣкъ все заховуе ся прилично. Инша рѣчь, що поведене ся кондуктора зъ пьянымъ емигрантомъ е зовсѣмъ вѣдмѣнне, якъ зъ пьянымъ Англичомъ.

Дня 10 цвѣтня горѣвкою зельничкою въ Нью Йорку хвала молода дѣвчина, котра не могла знайти мѣсяця усѣсти, стояла на серединѣ кары и тримала ся ремена. На найблизшой стаціи всѣвъ Нигеръ Блекъ и станувъ коло дѣвчины, причѣмъ потрутивъ еѣ. На еѣ увагу, щобъ бувъ троха осторожнѣйшій, Блекъ кинувъ ся на дѣвчину, оплювавъ еѣ лице, ударивъ еѣ кѣлька разѣвъ такъ, що попѣдбавъ еѣ очи и поваливъ еѣ на землю. Въ одной хвилѣ 50 люда кинуло ся на Нигера въ оборонѣ дѣвчины и вже роздали ся голоса „зляичувати його“, коли до кары увѣйшла поліція и забрала дикого Нигера на поліційну стацію.

Потреба майнерѣвъ при мягкомъ углю въ Питсбургской околицы. Страйку тамъ вже нема, але многі люде настрашилися можливого страйку, и вѣдѣхали до краю, черезъ що теперь забракло майнерѣвъ.

Нехай нѣхто теперь не пускаеъ за работою въ стороны твердого угля, бо набересь вѣстыду, а може втратити здоровле або и жите. Нехай же каждый кого вербуютъ агенты до работы на чужой плейзы перше вѣвѣнитъ ся, де має хѣтати и чи нема тамъ страйку.

Часопись „The Black Diamond“, яку не можна посуджувати о се, що держитъ зъ майнерами, пише: Майнеры въ Пенсилвеніи, якій роблять при мягкомъ углю працювали черезъ цѣлый 1904 рѣкъ всего лише 188 днѣвъ; а що пересѣчно зарабатують по \$2.22 на день, то каждый майнеръ заробивъ пересѣчно \$418.15 въ 1904 рѣцѣ. Але рѣкъ мае не 188 а 365 днѣвъ и каждого дня мусить майнеръ живити та зодягати себе и свою родину. Если отже подѣлити пересѣчный заробѣтокъ \$418.15 на 365 днѣвъ то выйде по \$1.14 на день, за котрий то грошъ май-

неръ мусить ховати неразъ родину, що складаеъ зъ 5 або и больше головъ.

Потреба робѣтників на фарми. Работа треваетъ 7 до 8 мѣсяцѣвъ. Добра платня. Голоситъ до: R. S. Wusckoff, Jasper, N. Y.

Въ фабрикахъ желѣзницѣ Ірі въ Медвилъ, Па. въ наслѣдокъ углевого страйку, працюють лише пѣвъ часу. Въ фабрикахъ тихъ працюе кѣлькасотъ людеи.

Страйкъ робѣтників на стріткарахъ въ Винипегу, Канада, скѣнчивъ ся 7. с. м. частковою выграною робѣтниковъ. Вѣдъ теперь будутъ доставати о 1 цента больше на годину а за овертаймъ будутъ имѣ платити цѣну и пѣвъ. Робѣтники жадали подвышки о 2½ цента на годину.

Заносить ся на великій страйкъ почтовыхъ урядниковъ въ Парижи, въ столицѣ Франціи. Дотеперь застрайкувало понадъ 5000 почтовцѣвъ. Ходить о подвышку платнѣ. Высылка и розношене листѣвъ на хвилю зѣстали здержаній, поки не покликано до обслуги почтовый вѣдѣль войска. Міністеръ торговлѣ вѣззавъ страйкуючихъ до повороту до працѣ, въ противномъ разѣ загрозивъ, що всѣхъ, що сейчасъ до працѣ не вернутъ, вѣддалить зѣ службы. Въ вѣдповѣдъ на се розпочалася агітація за страйкомъ мѣжь теми почтовцами, що еще до страйку не пристали.

Заносить ся на страйкъ корабельной службы на всѣхъ портахъ мѣчганьского озера. Теперь застрайкували вже робѣтники вѣдъ парохѣдѣвъ на рѣцѣ Чикаго и Калюметъ. Жадають подвышки мѣсячной платнѣ зъ \$60. на \$65. Крѣмъ того жадають вѣльноты каждой другой ночи и каждой другой недѣлѣ. Перевѣзъ зѣбѣжа здержаный. Пѣвъ мѣліо на бушлѣвъ зѣбѣжа, що мало бути контрактново сейчасъ вѣдѣслане до Бофало, мусѣло остатись въ Чикаго.

Найвысшій судъ въ Гвайтъ Плейнсъ, Н. Й. присудивъ вѣдовѣ и дѣтямъ по И. Келію, що зѣставъ убитый при заваленю ся руптованя — \$17,500 вѣдшкодованя.

Зыски желѣзницѣ. Желѣзница Централь офъ Джорджія заробила въ прѣтягу 9 мѣсяцѣвъ \$8,809,719; Чикаго Грейтъ Вестернъ \$6,688,106; Илинойсъ Централь \$38,631,660. Загаломъ кож-

да зѣ згаданныхъ желѣзницѣ выказала близъко оденъ мѣліонъ больше доходу якъ 9 мѣсяцѣвъ тому назадъ.

Пенсилвенійска желѣзничка компанія буде въ Алтунѣ, Па. величезну фабрику найбільшого рода въ Америкѣ, котра буде 800 стѣпъ довга, 120 стѣпъ широка а на чотыри поверхи высока. Въ фабрицѣ той будутъ вырабляти всякій рѣчи потрібній при желѣзницѣ. Робѣты зачнутъ ся за пару день.

Въ Ст. Луїсъ, Мо. 10 независимыхъ броварѣвъ мають намѣръ злучитись разомъ въ оденъ трѣстъ зъ капиталомъ 10 мѣліонѣвъ долларѣвъ. Причиною сей злучки е те, що черезъ заборону продаваня пива въ недѣлю доходы броварѣвъ значно зменчались, отже черезъ злучку хотѣть зменчити свои розходы а черезъ те достати большій зыски вѣдъ вложенного капитала.

Въ середу 18-го Апрѣля згинуло въ Санъ Франсиско, Кал. 1100 людеи въ наслѣдокъ землетруса. Цѣле мѣсто въ полумѣни, 50 бакѣвъ знищенихъ. Въ околицы великій переполохъ. Телеграфичне получене зъ мѣстомъ перерване. Подробѣцѣ подамо въ слѣдуючѣмъ числѣ.

Зъ стейтѣвъ Тексасъ и Канзасъ доносятъ, що тамъ же теми днями въ кѣлькихъ мѣсяцѣхъ перелетѣвъ страшный вихоръ „торнадо“ и нанѣсъ много шкоды. Въ многыхъ мѣсяцѣхъ повносили будынки, повирывавъ деревья и т. п. Жертвы въ людяхъ еще докладно не звѣсны. Доносятъ про двѣ особы вбиты, а понадъ трыцять раневыхъ. Замѣтне, що коли торнадо летѣвъ степами, на дворѣ була гарна погода и сонце пригрѣвало.

Выбухъ Везувія въ Италіи вже уставъ. Наслѣдки выбуху суть страшный. Боско Трекасе, село на полудневѣмъ стоцѣ горы, зъ вѣдки выходили туристы, бажаючи оглянути кратеръ Везувія, зѣстало цѣлковито засыпане попеломъ и лавою. Девѣтьдесять мешканцѣвъ ледви утѣкло зъ житемъ. Два тысячѣ акрѣвъ управной рѣлѣ зѣстали замѣнены въ пустарь. Мѣсто Неаполь, десять миль вѣддалене вѣдъ Везувія, е засыпане темною на кѣлька стѣпъ высокою верствою попелу, якого тамъ нанѣсъ вѣтеръ. Обчисляютъ, що разомъ зѣстало знищенихъ больше якъ пять тысячѣ мешканѣвъ людскихъ. Кѣлько

упало жертвъ въ людяхъ, не знати на певно. Числятъ, що людей згинуло близъко тысячѣ. Последній вѣсти доносятъ, що лавы вже перестали сыпати ся кратеромъ и ученый италійскій астрономъ Матечі удавъ ся надъ кратеръ въ цѣляхъ научныхъ. Въ грошахъ нанѣсей страшный выбухъ на больше якъ на 20 мѣліонѣвъ дол. шкоды, а 5000 народа остало ся безъ даху. Въ Америкѣ завязало ся товариство, котре збирае складки на цѣль для потерпѣвшихъ при выбуху Везувія.

Департаментъ флоты военной Злученыхъ Державъ уложивъ планъ выбудованя найбільшого въ свѣтѣ корабля военного. Корабель сей буде мати вѣсѣмъ пушокъ 12 цалевыхъ больше, якъ котрый небудь американскій корабель, буде вѣживъ 20,5000 тонѣвъ, и буде робивъ на годину 21 узловѣвъ.

Звѣсный мѣліонеръ Андрѣй Карнегі недавно жертвовавъ 2 мѣліоны долларѣвъ на техничну школу своего имени въ Питсбургъ, Па. Крѣмъ сего обѣщавъ такожъ дати подмогу жѣночому науковому заведеню, котре якъ разъ теперь кончатъ будовати.

Въ Cincinnati, О. вѣдбуло ся недавно вѣдкрыте публичной библіотеки, на котру жертвовавъ звѣсный мѣліонеръ Карнегі значну суму. Звернуло усѣхъ увагу се, що мейоръ мѣста въ публичной бесѣдѣ, яку ставъ подчасъ урочистости вѣдкрытя, не згадавъ нѣ словомъ про Карнегі. На се мейоръ вѣдповѣвъ: „Я зробивъ се умысно. Я не могу складати подяку чоловѣкови и высказувати публично подивъ для сего, котрый свои мѣліоны вытиснувъ зъ працѣ и поту робѣтниковъ, а потѣмъ черезъ рѣжний дарунки зъ своен грабежѣхъ хоче окуплювати свои грѣхи и представляти себе за филантропа. Мѣсце, зъ якого вѣнь повиненъ бы почати свои добродѣйства, е его — фабрики! Его робѣтники — се тѣ, якій першій повинны бы получили вѣдъ него дарунки! Не могу згодити ся зѣ способомъ, якимъ вѣнь накопиуе грошѣ и не могу згодити ся зѣ способомъ, въ який вѣнь той грошѣ, выдаетъ.“

Въ цѣлыхъ Злученыхъ Державахъ пануе теперь великій рухъ и агітація въ корысть заведена тутъ системы метричной, яка давно вже заведена въ цѣлой Европѣ.

Италійске правительство повѣдомило правительство Злученыхъ Державъ, що кѣлькихъ аѣархистѣвъ удало ся зъ Италіи до Америки, и що оденъ зъ нихъ е дуже небезпечный. Крѣмъ того головный урядъ въ Вашингтонѣ доставъ справоздане, що много италійскихъ анархистѣвъ прибуло до Санъ Франсиско и Вѣлтиморъ. Правительство выдало отже строгій наказъ слѣдити за ними, а передѣвсѣмъ наказало емиграційнымъ урядникамъ докладно переглядати паперы италійскихъ емигрантѣвъ.

Емиграційне Бюро „Вестернъ Пасенджеръ Ассоциейшенъ“ въ Чикаго оголосило справоздане зъ своей дѣяльности за послѣдній два роки 1904—1905 — зъ котрого показуеъ, що зъ 1 мил. 53 тыс. 575 емигрантѣвъ, якій за сей часъ прибули до Америки, лише дуже мала частина осѣла на фармахъ — а всѣ рѣшта, въ великой перевазѣ, остались въ мѣстахъ. Навѣтъ до околицы, де дуже дешева земля и фармы, годѣ наклонити емигрантѣвъ. Одинокій выѣмокъ пѣдъ тѣмъ зглядомъ е стейтъ Минесота, де осѣло на фармахъ въ послѣднемъ 1905 рѣцѣ — 18 тыс. 343 емигрантѣвъ, о 5 тысячѣ больше якъ 1904 р. 6 се наслѣдомъ емиграціи Скандинавцѣвъ, котрий вѣдъ давна вже зъ помѣжъ всѣхъ стейтѣвъ вырожняють Минесоту и тамъ найбільше осѣдають.

15 с. м. прибуло на Елісъ Айландъ зъ Европы 9,606 емигрантѣвъ. Знова большу половину зъ тихъ емигрантѣвъ задержано на корабляхъ, бо на Елісъ Айландъ перетовнено. До Недѣлѣ 22 с. м. заповѣджено въ Нью Йорку зъ рѣжнихъ европейскихъ портѣвъ прибуте больше, якъ 40 тысячѣ емигрантѣвъ. Наплывъ емигрантѣвъ зъ Европы до Нью Йорку въ послѣднихъ тыжняхъ е такъ величезный, що такого не заминала еще истѣрія Нью Йорку.

СПРОСТОВАНЕ.

3 Бенонсбургъ, Па. На Боевой Фондъ въ Галичинѣ жертвовавъ 1 дол. Василь Циганъ а не Василь Цабанъ.

Иван Феданъ.

ДОКТОР ВІД ЗУБІВ

говорить по руски, польски, німѣцки, англійски
DR. M. S. BRESCH 14-209 Washington Ave., Scranton, Pa.

Кожный Русинъ повиненъ мати Истѣрію Руси

Кто пришле 1 дол. получить „Истѣрію Руси“ и Календаръ.
Адреса: D. Saley 719 901 Stratford Ave., Bridgeport, Conn.

Лист з України

кандидата на православного місіонера в Америці.

(Спеціальна кореспонденція „Свободи“.)

Дорогі Земляки!

Завдяки новим порядкам, які тепер у нас скрізь заводять, попала до нас і ваша часопись „Свобода“. Зразу я дуже нею втішився, бо ж і я патріот український, і от тобі попалась українська газета з Америки! Але коли став її читати, то, вірте, аж лачно мені стало. І що ви там панове не пишете про Росію та тутешній уряд? Чи знаєте ви, що тим копаєте гріб нашій Україні? Аджеж наші станові та поліцаї довідавшись про се готові знов утискати нашу націю, нашу мову..., бо цар і его уряд, як звисно, все стояли за нами, лиш були безрадні супроти залаяного російського чиновництва та поліції.

І звідки ви усі ті вісті дістаєте? — Певне з американських часописів, ну, але даруйте хіба дурень того не знає, що Американці се потомки колишніх загинувших поколінь жидівських, отже жиди, тай тримають заодно з Яланцями — проти Росії. Якжеж можна з таких жерел користуватись супроти одноплемінної Росії? Нехай і вам також не буде в обиду отсе, що скажу: ви в Росії ніколи не жили, єї не знаєте, тому не повинні нічого про неї писати, а если вже конечно забавляє вас щось писати, то робіть се на підставі тутешніх урядових часописів, котрі найліпше про усе знають що ся діє, або на підставі того, що отсе я ваш брат, українець, вам пишу, а ніколи після американських — в дійсності ж жидівських газет. Я сподіюсь, що на будуче ви так будете навіть робити, бо ж думаю, що не схочете „латаної свитини з Матері знімати“, а покищо подаю вам огляд що важніших подій за останні часи, щоб ви знали як річі справді у нас стоять.

Отже починаю. Наш імператор, цар Николай II, і его уряд про нічо иншого не думають як лише, щоб яко мога ліпше і скорше пособити населенню. В сій цілі міністри і державна рада, всякі комісії і підкомісії працюють день і ніч не відпочиваючи навіть, а наслідком сєї праці ось які важніші постанови:

1) В Росії має бути безпреміно конституція справжня, а не така як по декотрих западно європейських державах або там у вас в Америці. Цар має і даліше лишитись „самодержавним“, але не бійтесь, се лиш що до свого титулу, який має історичну підставу, а Росія все держалась історії і в тім єї сила. Що титул „самодержавний цар“ має значіне лише історичне можете бачити хоч би з того, що прецінь крім царя в державі є ще стоїлькадесят мільонів других людей, отже він в „державі не сам“ а з другими, а такої думки, щоб він сам для себе як одиниця становив державу не можна ані допустити, бо се значилоб, що він анархіста, се просто небилиця. Впрочім се не можливо і з цього погляду, що прецінь в него жінка й діти.

2) Свобода друку. Що значить слово свобода, думаю, розумієте, бо ж і ваша часопись так називається, але може не зовсім знаєте що се свобода друку. Отже друк, се инакше дручок, палка, в поетичнім значінню також нагайка, а в переноснім і другі знарядя друкування, себ то обкладання друком, побивання і т. д. З сего кождому ясно, що свобода друку, значить свобода обкладання друком других, особливо, если сей друк находит ся в руках козаків, чорної сотні, або поліції.

В західній Європі і в Америці дехто каже вмісто „свобода друку“ „свобода преси“, але таке мішане поняття є зовсім хибне і тому у нас в Росії поставлено виразну границю між одним терміном а другим. Преса, пресувати (як може коли чули), значить притиск, притискати, потискати і т. п. лише ніколи утискати. Сего ніколи у нас не було, навіть в часи найгіршої реакції. Значить, слово „свобода преси“ треба розуміти так: вільно притискати і то добре, приміром пером або олівцем коли пишете, вільно притискати до серця — ну, пр. дівчину, притискати клямку від дверей, гузик від дзвінка, коли ідеш до свого начальства і т. д. Вільно також і потискати — словом, повна свобода притискання і потискання для людей всіх станів і кождого віку — тямте добре — не виключаючи навіть іногородців, українців, поляків та жидів!

3) Недоторканість личности — значить, не вільно доторкатись лица, особливо, если у кого нечисті руки... Кождий признає, що з гігієнічного боку річ се не малої ваги і, коли другі конетитуції на се не звернули уваги, наш уряд, дбалий о добро сусільства, не забув те вставити до основних законів „нової Росії“.

4) Свобода зборів — значить вільно збирати, приміром сметанку, окурки від цигарів та папіросок по уличках, гнилі грушки, яблука, онучі і т. п. Се все розуміється відноситься лише до людей, бо приміром, свині і другі звіріята підлягають зовсім окремим постановам.

5) Свобода совісти — тепер лише затвердже-

на, а істнувала она у нас в Росії, як показує історія, навіть в доісторичній добі... Отже совість буде і даліше свобідною, не вільно буде єї ні арештувати, ні бити, ні стріляти, ні віпати, ні засилати на Сибір — а будуть робити усе те лише з людьми.

6) Свобода віри. Вільно вірити, в що хто хоче. Приміром, вільно вірити в опирі і відьми, вільно вірити, що цар, Віте, Дурново, Дубасов і т. п. хотять добра народови; вільно вірити, що грушки можуть родитись не лише на груші, але і на вербі, що золоті гори не лише в казках, але і в дійсності і т. п.

7) Свобода надії і любови. Як звисно, віра, надія і любов, се нерозлучна трійця. На се також не звернули уваги західні європейці та американці і не дали їм відповідного місця в своїх конституціях, за те ми, у Росії, се зробили і поставили поруч свободи віроісповідання, чи віри, також свободу надії і любови. Розуміти ті свободи треба так: Вільно надіятись, що буде ліпше, що таки вийде якась користь з маніфесту 17 жовтня, вільно надіятись автономії народів; надіятись, що держава наша стане могутча і славно, що заграничні капіталісти позичать нам гроший, що кождий чиновник дослужить ся хреста і т. и. Щож до любови, то вільно любити горівку з перцем або без перцю, перепалювану з медом або і з цукром; вільно любити зимні ноги (дриглі) або теплі, вареники з савом або сметаною, каву зі сметанкою або чорну, чай в прилиску або в прикуску; вільно кивати пальцем в чоботі, вільно любити дівчат, псів, коней і т. п.

8) Свобода часописий. Сєї точки також не має ні одна конституція в світі, хіба може буде мати турецька. Слово „часопись“ походить від „часом писати“, отже свобода часописів значить, що вільно часом газети писати і їх від часу до часу в світ випускати, розуміє ся, коли не є урядом закриті.

Отсе сї важніші постанови. Як бачите, то тут все тобі вільно і вільно — нічого не заказує ся, словом, такої свободи як тепер у нас, нема ні в одній цивілізованій країні. Одно лише не вільно — (ну, але такий бачите вже порядок на світі, що є закони позитивні, але мусять бути і негативні, инакше булаб анархія — сваволя...) — іменно не вільно не вірити в усе те, що повисше нацисано..

Така то наша конституція!

Немало кричали вороги Росії, ну, і розуміє, ся українства, про Державну Думу та вибори до неї. Отже спішу заявити вам із найдостовірнішого жерела, а навіть могу вам дати на се мое найсвятіше слово чести, що Дума таки буде скликана і то невдовзі. Слово „Дума“, як знаєте, походить від „думання“ і се буде головною задачею Думи. Та Іх Величество Николай II, як добрий батько і тут подбав за своїх підданих. Щоб ся наша Дума не мусіла за багато думати, цар в своїй доброті, щоб улегчити єї роботу, звелів, щоб Дума не сушила собі голови тим, що роблять его міністри, державна рада, генерали, губернатори, дворянство і т. и. а тим що роблять сільські урядники та сторожі — можна. Ось і бачите, як хитро, як гарно придумано. І кождий з сего радий, бо і якийже був би се батько, если своїй новонародженій дитині та ще в так важній хвилі давав так тяжко думати?!

І про вибори, даруйте за слово, дуже брешуть вороги наші. Тепер скрізь по Європі кричать: дайте нам загальне, безпосередне, рівне і тайне голосоване! А у нас бачите оно вже є, без крику та шуму, але є — тільки треба добре приглянутись та зрозуміти духа закона. Є голосоване загальне, бо ж люди загальном голосують. Вправді зразу хотіли бойкотувати Думу, але тепер навіть деякі соціалісти рішили голосувати. Буде голосоване безпосередне, буде голосувати кождий виборець безпосередно по другим, не буде приміром так, щоб по виборцєви голосував невиборець, а потім аж виборець, або що. Крім того голосоване буде рівне і тайне. Кождий виборець буде мати ні більше ні менше лиш оден голос і буде голосувати тайно, себто на тайних совітників, яких покаже уряд.

Питане малоземельности задля котрого мужики скрізь так бунтували і тепер ще бунтують, розрішив наш уряд не лише справедливо, але прямо геніяльно! Подумайте лише. Мужики справді мають землі мало. Денеде не мають навіть по ½ десятини, ну і бунтували, кричучи: „землі нам дайте, бо нема з чого жити“ і т. и. Розуміє ся, що до сего підмовляли їх лише революціонери... Тепер показалося, що сему безземелю можна дуже легко зарадити не відбираючи землі, ні від царя та его родани, ні від панів, а то в сєї спосіб, щоб признати право власности за мужиками не лише за поверхнею землі, як було доси, але загальом за всею землею що під їх полями аж до самого споду, виключаючи хіба володіне мінералами, які могли би там знайти. Подумайте що за далекосягла реформа! Мужичок, навіть такий що мав ледви 2 десятини землі, за одним почерком царского пера, став власником величезної сили землі, яка простягаєсь в глѹб на цілу половину проміру землі, тож кождий мужичок став відразу паном землі яка розтягаєсь під его полем в глубину на тисячі миль! І усе те дано їм без

одної копійки заплати — зовсім, як кажуть, „безвозмездно“ до ужитку на віки вічні, без того, щоб хто небудь і коли небудь жадав від них за се хоч копійку податку. Подумайте лише на хвилику! Чи є яка друга держава на світі, котраб так дбала о своїх хліборобів як Росія! Покійного Александра II. звали мужицким царем за те, що зніс кріпацтво, але я думаю, що не зменчаючи заслуг покійника, сєї титул 100 раз скорше належить ся нашому Николаєви II. Тепер для мужиків просто рай — лише працєю, обрабляй землю як хоч і знаєш та користуй ся щедрим даром царским. Правда, если де у землі найшлись які мінерали як ось золото, срібло або таке инше, то се забірає цар собі, ну алеж оно і слушно. Мужик не хоче мінералів — він хоче лиш хліба; впрочім ви може коли читали про се як раз чоловік умер з голоду з мішком золота — але без хліба.

О, я думаю, що отся земельна реформа у нас геть прибила революцію, гірше всяких нагаїв, та пулеметів. Навіть найчервоші революціонери а і ті довідавшись про се лише ахнули та опустили руки.

І про напругу долі робітничої у нас також не забули. Усім робітникам, що не мають занятя, приміром, з причини страйку, бунту і т. п. постановлено давати вільний харч, мешканє і услугу — в учасках, а загаль робітників для обеспечения перед революціонерами, котрі їх лише на зло наводять — віддано під особливу опіку козаків, чорносотенців і поліції. Не давайтесь сему — а царя ж хто обороняє?

Усе повисше написав я, щоб, так сказати, дати вам вірний образ теперішнього загального положення в Росії. А тепер дещо про мою рідну Україну, бо ж і я, як вже сказав, українець, родив ся на Україні, зріс на ній і люблю єї дуже; люблю український борщ, вареники, пісні, а за українськими дівчатами то таки пропадаю... І се всюди вітверто голову та на ділі показую. Після того не думаю, щоб мене хто підозрівав, що я не українець, а який москаль, що підшав ся під українство. Впрочім я людина звисна, мене усі з того боку знають.

Отже мушу вам заявити, що ви дуже помиляєтесь коли думаете, що у нас українська справа так лихо стоїть або стояла, як ви нераз пишете. Противно, у нас справа українська здавна поставлена дуже ясно і розумно, а що українці народ відрубний від москалів, се здавна признає навіть сам уряд і скоро лише кого возьмуть у „москалі“ (солдати), уряд таки силою змусує его носити форму (уніформ) для відрізнєня від простих Українців. Чи ж не розумно? Сего не має навіть у так захвалюваній вами Галичині... Правда, між Великорусами а Малоросами уряд такої ріжницї не робить, ба навіть був ласкав видати відповідні укази, аби Українці послуговались великорускою мовою, що впрочім дуже розумна річ, если зважимо, що і Великороси і ми одної віри, а не жадні Поляки, Жиди, або Татари...

Проти відрубности України російський уряд також нічого не має, ба навіть стараєсь, щоб Україна була яко мога більше відрубана не лиш від Англії, Франції, Німеччини та других європейських країв, але навіть від Галичини. Последними роками стали наші патріоти говорити про незалежність України, і щож думаете? — і тут російський уряд іде нам на руку. Щоби Українці „незалежувались“ бере їх по одному (не раз і по більше) і „засаджує“. В сєї спосіб нація не дегенерує, не нидіє — а в противнім разі хто зна що би було. Ви чейже знаєте і самі, що приміром є грушки, на котрі треба вважати, щоб „незалежувались“ надто довго, бо инакше можуть зовсім погнити. Дотично української справи в Росії то мушу вам сказати еще і те, що сам цар великий нап прихильник. Кілька років тому, Єго Величество просив одну славу українську співачку співати єму одну і ту саму пісню аж два рази! Чи ж се не доказ прихильности до нашої нації? Літні двірці царя і многих з его рідні таки у нас на Україні, сина свого (?) первородного іменував гетьманом, а до козаків то вже має найбільше довіре і симпатію, особливо тих, що то рекрутовані з півдиких Азіятів і так побідоносно воювали проти селян та робітників, жінок та дітей.

Щож вам ще написати? Мабуть вже вичерпав весь матеріал. Сподіюсь, що не забудете оголосити отсе мое письмо в вашій пановній часописи. Передайте мій низький поклін редакторови „Свѣта“ та усім православній місії (се майже виключно самі мої свояки, сли не тілом — то бодай духом) і редакторам „Правди“, одиноким щирим заступникам малорускої ідеї на американській землі. Граф Віте зо слезами в очах згадує їх усіх.

Свящ. Акакий Чорносотенко, власноручно.

„Перпетуум мобіле“.

За жінку взяв шляхтич жидівку багату,
Та майном жидівським герб озолочає.
Ликувала шляхта і пила багату,
Що майно шляхотске до шляхти вертає.

Шляхтич той мав сина, панської натури,
Той майно батьківске в карти продуває,
А жидки ликують, аж трясуть ся мури
Що майно жидівске до жидів вертає.

„З Комара“.

На вѣча!

Въ старомъ краю, въ нашій нещасній вѣчній, дѣють ся такі рѣчи, що годѣ намъ бути байдужними. Тамъ наш братъ будять ся до життя, домагають ся своїхъ правъ, ломають кайданы і радѣть скинути зъ себе тяжке ярмо неволѣ, а нашѣ катѣ нищать ихъ безпощадно, катують і переслѣдують, мучать по тюрмахъ і проливають невинну кровъ. Тожъ годѣ намъ бути байдужними супротивъ сего! Намъ треба сходитись на вѣча, обговорювати ті справи, протестувати, порадитись якъ допомогти нашимъ братамъ та показати имъ, що ми ще не забули за нихъ, що ми думомъ зъ ними, що ихъ не доля є нашою долею, а ихъ идея нашою идеєю.

Въ той цѣли водбуде ся велике вѣче въ Джерзі Ситі, Н. Дж. въ суботу вечеромъ, дня 28 Апрѣля, въ галі Д. Голода 38 Грінъ стр. Початокъ о год. 7-ой вечеромъ.

Всѣ Русини та Русинки зъ Джерзі Ситі і околицѣ повинні прийти на се вѣче безъ огляду на партійні переконання. Пскажѣмъ, що ми ще живемо і розумѣємо вагу хвилѣ, не даймо ся другимъ завстѣдати! Памятайте: Джерзі Ситі, дня 8-го Апрѣля, въ галі Голода, 38 Greene Str.

Комітетъ.

Подаю до вѣдомости Братямъ Русинамъ и Русинкамъ въ Нью-Йорку, Бруклинѣ и околиці, що таке саме вѣче, якъ въ Джерзі Ситі, Н. Дж., водбуде ся въ недѣлю, дня 29 Апрѣля с. р. въ Нью-Йорку, въ Harmonia Hall, (давнѣйше Замборого) 48 Avenue A. Початокъ о годинѣ 7 вечеромъ.

Братя Русини! Часъ намъ пробудити ся до дѣла и життя, пора помогти братамъ въ рѣднѣмъ краю, котрі борять ся теперъ за свои права. А до сего треба намъ зійти ся на вѣче и порозумѣтись та порадити ся. Найхѣтѣ не водтѣгає ся, най всѣ прийдуть якъ оденъ мужъ. Справи дуже важні, вороги не сплять, проливають невинну кровъ, кривдять насъ и переслѣдують, тому и намъ треба дѣлати.

За Комітетъ 5-охъ:

Иванъ Кецо, секретаръ.

ДОПИСИ.

3 Dunkirk, N. Y.

Ізъ всѣхъ сторін, де тільки проживають Русини, плывуть жертви на запомогу нашимъ братамъ, котрі теперъ проливають кровъ, борячись зъ Ляхами о свої принадлежні права. Лиш зъ Донкирка, Н. Й., зъ котримъ живе кілька тисячъ Поляківъ, бо є ажъ два костели, про Русинівъ ані не чути, такъ якби се була африканська Сагара... А робота іде ту добре, бо тутешня Американъ-Локомотивъ-Компанія має ордеру тільки, що і за три літа не

скінчить ся і досить добре платитъ. Чомуж то такъ Русини сторонять ся відъ Донкирка? Я хоч ту самъ, думаю все про Русинівъ і посилаю до Вп. Редакції „Свободи“ 2 долари і признаю \$1.50 на Боевий Фондъ в Галичині, а 50 центівъ на Народний Фондъ в Америці.

Михайло Шарий.

Зъ Нью-Йорку, Н. Й. Товариство „Народна Самопомощь“ старає ся теперъ о се, щоби въ публичныхъ читальняхъ (Public Library) мѣста Нью-Йорку и Бруклина находили ся такожъ руско-українські книжки. Вислѣдокъ тихъ старань є такий, що головний зарядъ читалень обѣцявъ предсѣдатеви товариства спровадити частъ книжокъ найпопулярнѣйшихъ руско-українськихъ писателѣвъ до двохъ публичныхъ читалень мѣста, де найбільше заходить нашихъ людей.

Не стану розписувати ся, який зъ того буде хосень. Нашъ народъ не знає англійскои бесѣды, своихъ читалень не годенъ удержати, а просвѣты потребує. Найхѣтѣ має книжки, писані рѣднѣю мовою въ публичныхъ читальняхъ найбільшого мѣста.

С. Ч.

3 Грейтстон, Н. Д. 8-го Цвѣтня с. р. знявъ ся на преріяхъ огонь і при сильній бурі розніс ся по всѣхъ фармахъ в околиці. Мало хто спас свою фарму. Много нашихъ людей погоріло — і людей і хатівъ і майже все, що було в хатахъ. У Михайла Ковляна погоріло все, навіть упряж. Мене якось щасливо огонь минув.

В. Коринний.

3 Lethbridge, Alta., Can. Страйк у насъ еще не устаетъ. Ні одна ні друга сторона не хоче уступити. І одна і друга завзято опирає ся о свое. Компанія поставила проти страйкарівъ війско. 3 Цвѣтня перед полуднемъ пришло до бійки поміжъ жінками а полісменами. Однъ полісмен зістав покервланий. А 4 Цвѣтня о 7-ій год. вечеромъ пришло до ще більшої кривавої бійки міжъ страйкарами а полісменами. Що буде дальше — донесу вамъ.

Йосифъ Бублик.

3 Вініпег, Ман., Канада. Пригадую собі, якъ то колись перед рокомъ оденъ „чесний“ дописуватель „Правди“ писавъ в тій казеті прогавства на Україну і Українцівъ і старав ся конче вмовити в всѣхъ, що Українці жадної нігде нема і нема ніякихъ Українцівъ. Я й не дивувався тому, бо се ще молодий собі „патріот“, то може й не знавъ нічо про Україну і про єї славнихъ борцівъ. Він бідака гадавъ, що ту все іде по московскому ділу і ладу, бо читаючи тільки нью-йорську казету, не мігъ нічого иншого вичитати, якъ хибні самі похвали для російского влута і т. п. Але от

последніми часами, здаєсь, чи не прозрівъ — чи не скинувъ полуду зъ очей і відай чи не хоче якъ блудний синъ повернути до того, що єдино повинно йому бути миле, дороге і сьвяте. Коли сь ту взявъ я до рукъ 11 число нью йорської газети, а тамъ побачивъ „чорне на білімъ“ його дописъ, в котрій вінъ обороняє українську партію і то в імені всѣхъ учениківъ школи в Вініпегу, що устроили торікъ вечерокъ в память 44 роковий смерті Тараса Шевченка. Прочитавши се, дуже я здивувався, бо і хтожъ то бувъ би сподівався, що такий „твердий“ Русин тай „змигачить ся“? Та вінъ такъ страшно не любивъ всего, що не московске а на Шевченка говоривъ і писавъ такі несотворені річи, а навіть якъ почувъ українську пісню, то зі злости тративъ притомність. І якъ разъ парохіянє о. Гури мали предстване, та на закінчене відсѣпвали „Ще не вмерла України“, то сей „патріотъ“ зараже й написавъ до „Правди“, що предстване випало добре, коби лише не були сьпівали на закінчене: „Ще не вмерла“. Та от сего року, коли вініпегскі Русини знова дали предстване в сали п. Ястрембеского і на закінчене ученики учительского семинара, де і вінъ находить ся, почали сьпівати „Ще не вмерла“ і „Не пора“, то вінъ вже самъ вставъ зъ крісла і навіть — роззявивъ ротъ... і самъ бравъ навіть участь в Вечерку 45 роковинъ Т. Г. Шевченка! О, якъ би о тѣмъ всѣмъ „Правда“ знала!

І. Богомос.

Зъ Лемковщини.

У насъ часы належать ще до зими; вѣтры а снѣгъ и дощъ кілька разѣвъ денно паде. Люде дуже слабкую на кашелъ и болѣ головы.

Тутъ коло насъ недалеко, по Польщи, у римо-католикѣвъ, буваютьъ часто убійства. Въ осени, коло Ясла, въ селѣ Челюсниці убила жена зъ своєю донькою власного свого мужа за те, що не хотѣвъ выдати доньки за одного парубка, котрого она дуже любила. А знова коло Пильзна убила жена власного мужа, що прийшовъ зъ Америки. Она не познала що то мужъ, а вѣдъ удававъ чужого и просивъ ся на нѣчь. Жена видѣла, що у него багато грошей и убила его сокирою. Третьє убійство було коло Дуклѣ, въ селѣ Івля, по вѣшту Санѣцкого.

Мужъ прийшовъ зъ Америки, а що бувъ войсковый, то заразъ мусѣвъ водсидѣти въ арештѣ пару днівъ. Колижъ вернувъ до дому, то жена надуріла войтового сына, котрый бувъ єй любовникомъ, щоби убити конче мужа, „грошѣ“, каже, остануть, а мы водтакъ поберемъ ся. Якъ загада, такъ зробила. Заразъ першою ночи убили обоє мужа якъ той спавъ и ночью водвезли его убитого до села Вечна и тамъ

Ті що роблять на дворі

виставлені на зимно і вогисть, укинуть руматизму і невралгії, если будуть змивати

Д-ра Ріхтера Нотвичного Пейн Експелеру

или почують перші симптоми. Сей ліи роблений згідно з остріи німецимъ закономъ і має 35 літню незахищену славу.

На продаж у котрого небудь аптинаръ, по 25 і по 60 центівъ або у властителіи.

F. AD. RICHTER & CO.
215 Pearl St., New York.

его скинули зъ воза, щоби не було на нихъ підозрѣня. Але братъ убитого бувъ въ тѣмъ селѣ на роботѣ и заразъ натрафивъ на трупа, власного свого брата, и давъ о тѣмъ всѣмъ знати до уряду и жандармеріи. Підозрѣне упало заразъ на войтового сына зъ Івля. Его арештували и вѣдъ въ протоколахъ водкрывъ все якъ було. Признавъ ся, що жена завдала перше ударъ въ голову на спаню своему мужови, а вѣдъ вже додусивъ. Се стало ся 14-го Марця сего року.

А. Пижъ.

Протестъ.

Мы Русини и члены Братства св. Йоана Хрестителя въ Бонне Терре, Мо., число въ Соединенію Рус. Братствъ 146, підпираємо протестъ Братства изъ Смокъ Ронъ, Па., число Соед. Рус. Бр. 217, проти словацкого календаря Соед. Рус. Братствъ.

Правда, що наше братство числить тільки 12 членѣвъ, але мы всѣ є Русини въ Галичині, а лише оденъ є Словакъ. Наше Братство вже 8 лѣтъ истнує и Урядъ Соед. Рус. Бр. а такожъ редакторъ „Ам. Рус. Вѣстника“ знають добре, що мы Русини а не Словаки, а мимо того выслали намъ черезъ пана Ровнянка словацкихъ календарѣвъ, и то лише 6, хоч насъ є 12 членѣвъ. Не будемо довго розписувати ся, але радимо авторови календаря, пану Жатковичови, щоби на слѣдуючу IX. конвенцію охрестивъ Соед. Рускихъ Брат. на Соединеніє Словацкихъ Братствъ, а „Амер. Рускій Вѣстникъ“ на „Амер. Словенскій Вѣстникъ“, бо на що має носити руску назву, коли вырѣкає ся рускости!

Вѣдъ Уряду Братства вѣд. 146
Соед. Рус. Братствъ:

Даніилъ Оршакъ, предс.,
Теодоръ Мѣцкѣ, секретаръ.

Першій великій парохіальний Баль

полученный зъ сьвѣзани и декламациями выкованными членами тов. сьвѣ. „Боянъ“ на доходъ гр. кат. рускомъ перкви св. Церкви св. Юрія въ Нью-Йорку устроє комітетъ парохіальний 19. мар с. р. (въ суботу) въ Grand American Hall 7—9 Second Ave., на котрый такъ мѣсцевыхъ якъ и доохресныхъ Родимцевъ щиро запрашає вже вѣдъ теперъ. Початокъ о год. 8. Вступъ 25 цнт.

Комітетъ.

„Громадська Думна“

щоденна політична, економічна і літературна газета, виходить в Київі а 1-го січня 1906 р. Передплата за кордон на рікъ 9 руб., на пів року 4 руб. 50 коп. Адреса редакції: Київ, Михайлівська ул., ч. 10. Видає і за редакцію відповідає Володимиръ Леонтович.

„Селянин“

щоденна українська газета. Виходить а 1. Цвѣтня 1906 в Київі. Передплата на рікъ 3 руб.; на пів року 1 руб. 50 коп. Передплату приймає: Книгарня „Київскої Старини“ в Київі — ул. Безаківська 14. Редактор—видавець Д. Рижий.

„Слободжанщина“

щоденна українська часопись, виходить в Харкові. Передплата: на рікъ 8 руб., на пів року 4 руб. 50 коп., на три місяці 2 руб. 60 коп. Редакція: Харків, ул. Скобелівська 9. Редактор—видавець Микола Міхновський.

„Вісти“

політична, економічна і літературна часопись, виходить що тижня. Передплата за кордон на рікъ 3 руб. Редакція: Одеса, ул. Ніжинська 44. Видає: Л. Шелухіна.

„Рідний Край“

політична, економічна, літературна і наукова часопись тижнева, з додатками серед тижня про всі новини. Виходить в Полтаві. Передплата на рікъ а 1 січня 3 руб. з пересилкою, на пів року 1 руб. 80 к. з перес. Редакція: Полтава, ул. Котляревського, книгарня Гр. Маркевича. Видає Гр. Маркевич. Редактори: М. Дмитрієвъ та Гр. Коваленко.

„Шершень“

український ілюстрований гумористично-сатиричний тижневик. Виходить що п'ятниці, в Київі, ул. Гоголевська 45, кв. 8. Передплата за кордон на рікъ 6 руб. Редактор і видавець В. Лозинський.

„Вільна Україна“

літературно-політичний місячник, присвячений інтересам українського пролетаріату. Передплата на рікъ 3 руб., на пів року 1 руб. 80 коп. Окрема книжка коштує 30 коп. Адреса редакції: С.-Петербург, Невскій пр., Пр. 139, кв. 60 А. Шабленко. Видавець А. Шабленко. Редактор І. Личко.

„Нова Громада“

літературно науковий місячник. Ціна з пересилкою на рікъ 8 руб. 50 коп., окрема книжка коштує 75 коп. Адреса редакції: Київ, Михайлівська ул., ч. 10. Видає і за редакцію відповідає Володимиръ Леонтович.

„Ukrainische Rundschau“

виходить що місяця у Відні. Адреса: Wien XVIII, Saliegasse 34. Передплата на рікъ до Америки: \$1.50 Редактор: Володимиръ Кушнір.

„Гайдамаки“

політична часопись. Виходить що тижня, ві Второк, у Львові. Передплата: на рікъ 2 дол., на пів року 1 дол. Адреса Редакції: Львів, ул. Куркова 5. Редактор: Михайло Петрицкий.

„Наша Мысль“

еженедѣльный, иллюстрированный, научный и литературный журналъ. Петербургъ, Литейный, 60, кв. 9. Въ журналѣ принимаютъ участіє М. Горькій, Скиталець, Е. Чириковъ и др.

Въ журналѣ виходять слѣдуючіє отдѣлы: 1) Статьи передовыи; 2) Статьи по вопросамъ научнаго социализма; 3) Очерки борьбы и жизни російскаго и западно-европейскаго пролетаріата и крестьянства; 4) Портреты и біографіи выдающихся политическихъ дѣятелей; 5) Статьи по вопросамъ текущей политики; 6) Беллетристика (разказы, стихотворенія и т. п.); 7) Литературныя бесѣды съ читателями; 8) Бѣлыя замѣтки; 9) Очерки изъ общественной жизни страны (внутреннее обозрѣніє); 10) Очерки провинціальной жизни; 11) Корреспонденція; 12) Очерки профессиональнаго движенія; 13) Изъ жизни политическихъ партій; 14) Библіографія.

Вышли въ свѣтъ номера: 1—2, 3—4 и 5. Условія подписки: Съ пересилкою въ Америку Соед. Шт. и Канаду на годъ 1 дол. 15 цнт. на полгода 60 центовъ. Редакторъ-издатель И. Львовъ. Отвѣтственный редакторъ А. Циммерманъ.

15-16

Читайте, що каже Дръ Ландесъ:

Я маю найбільшу практику въ Сполученныхъ Державахъ, Канадѣ, Мексиці и Полудневої Америці.

Черезъ 20 лѣтъ я лѣчивъ Але сли можешъ бути выліщъ слабости мущинъ. лѣчений, я тебе вылічу лѣчу лишь мущинъ. Що небудъ тобѣ долагаетъ Але и вылічу ихъ. скажи або напиши менѣ. Вылічу кождый випадокъ. Хоробы мѣхура и почонъ. до якого ся возмю. Хоробы крови и шедры. Бєлє є не до выліченя не беру ся до него. Утрата памяти. Утрата мужеской силы. Утрата животноети. Если не можешъ бути вылічєний, скажу тобѣ вѣдъчу безъ болю, не вздержу вѣдъ працѣ.

Що року лѣчу тысячі людей.

Роблю сотки операцій що мѣсяця.

Вылічу тя дома, сли не можешъ прийти до мене.

Пам'ятай: Порада особиста або листовна даромъ.

Сли еси хорый зайди або напиши до

DR. LEONARD LANDES,

440 E. 22nd St., New York, N. Y.

„СВОБОДА“

(LIBERTY)

THE RUTHENIAN WEEKLY
published every Thursday
at 309 Linden Str., Scranton, Pa.

JNO. J. ARDAN,
Publisher and Editor.

Terms: Two dollars a year.

Established 1893

Advertising rates furnished
on application.

Entered as second-class matter July 16
1903 at the post office at Scranton, Pa.
under the Act of Congress of March 3,
1879.

„Свобода“

газета для русского народа в
Америке и орган „Р. Н. Союза“,
выходит по вторнику в Четверг
и пятницу.

В Америке на 12 месяцев \$ 00
до старого края на 12 месяцев \$ 2.00
В Америке на 6 месяцев \$ 1.00

Галичане могут замовляти „Свободу“
через Книгарню Шевченка ул. Театраль-
на ч. 1, Львов, а російскій Украинца
через Книгарню „Кіевской Старини“
Безаловска 14, Кіевъ.

Оплачувати газету треба все-
гда зъ горы.

Гроші треба посылати зъ режістрова-
нимъ листомъ, або черезъ експресовий, або
почтовый money order (моне ордеръ). Мо-
ney order, то е варточку, котру доставите
вдѣл почтара або агента на експресовій
адресѣ, пошлѣть намъ, бо безъ того мы не
можемъ грошей доставити.

Адресъ:

„СВОБОДА“

Box 353,

SCRANTON, PA.

Кто хоче, чтобы его адресъ змі-
няли мусѣть подати намъ, кромѣ
нового, такожъ свой старый адресъ.

Замѣтки.

Конвенція „Союза“ набли-
жається. „Свобода“ вже пи-
сала про те, що добре бы
було, аби члени „Союза“
вже завчасу радили на своїхъ
митингахъ про те, якъ
бы ульшшеня запровадити
въ „Союзѣ“ и т. п. и по-
давали про се публично
звѣстки у „Свободѣ“. Але
до сего часу, кромѣ п. Гр.
Партка зъ Нью-Йорку, який
подавъ проектъ, аби лише
за тѣ жены платити по-
смертне, котрі суть члена-
ми, якось нѣхто нѣчого не
пише. Чижъ всѣ члени ду-
мають, що статуты „Союза“
такі добрі, що нема въ
нихъ що зміняти, чи може
нѣхто не хоче завдати со-
бѣ труда и подумати тро-
хи про добро свои органі-
зації? Бери и дальше такъ
буде, то зновъ треба буде
на конвенції надъ наймар-
нѣйшими рѣчами тратити
цѣлий години, а на важнѣй-
шій рѣчи останеть лише по
кілька минутъ, бо буде по-
зно и каждый буде спѣши-
тись додому.

Жертвы на Боевой Фондъ
идутъ, але поводи и зъ не-
богатыхъ плейзѣвъ. Деко-
три Русины жертвовали на
Боевой Фондъ досыть по-
важній сумы грошей, але
при жертвахъ сего рода
важне кромѣ сумы зобрано-
го гроша такожъ те, скіль-
ко мѣсцевостей жертвовало
на дану цѣль. На амери-
канскій Руси не повинно
бути ані одного закутка,
де живуть наші люди,

звѣдки не прийшлабъ бо-
даи маленька жертва на
Боевой Фондъ. А вже кож-
де и найменше братство
повинно дати дещо зъ ка-
сы на сю гарну цѣль. Ру-
сины, не дайтесь завстѣда-
ти другимъ. Поляки зобра-
ли для своихъ у краю
кѣлькадесять тысячъ. Ай-
ришѣ зъ самой Філадельфії
посылають що мѣсяця на
борбу політичну до свого
краю по кѣлькадесять ти-
сячъ. Жиды зобрали міль-
оны, а мы Русины малибъ
бути послѣдній?

Чи буде страйкъ?

На предложене майне-
ровъ твердого угля, чтобы
вѣдати усе ихъ жаданя до
рѣшеня мировому судова,
компаністы вѣдповѣли, що
на се не годять ся. Зъ сво-
го боку предложили они,
абы лише справу платнѣ и
полагоджуваня малыхъ спо-
ровъ вѣдати подѣ осудѣ
давной Арбітраційной Ко-
місії, що рѣшала справу
посля послѣднего великого
страйку. Иншій питаня якъ,
признане Юніи, 8-годинный
день працѣ и т. п., ком-
паністы не хотѣть подѣ-
вати подѣ розвагу Арбі-
траційной Комісії, бо ка-
жуть, что сѣ питаня вже
полагодженѣ.

На се предложене ком-
паністовъ представители май-
нерѣвъ не згодились, але
поставили зѣ свои стороны
такі два предложеня:

Майнеры не настають на
признане юніи, або на те,
чтобы компаніи стягали
каждому зъ пейды мѣсячній
вкладки до юніи и если
компаністы згодять ся на
всѣ другі точки, якъ подѣ
вышку о 10 процентъ, 8
годинный день и т. п., то
майнеры сейчасъ вернутъ
назадъ до работы. Еслижъ
компаністы на се не згодять
ся, то майнеры го-
тонѣй пристати, абы всѣ
ихъ жаданя были предло-
женѣ Арбітраційной Ко-
місії.

На жадну зъ тихъ двохъ
пропозицій компаністы не
згодились, и сѣбѣцѣли об-
ширно на се вѣдписати се-
го тыжня, ввиду чого на-
рады такъ якъ бы скончи-
лись и комітетовѣ майнер-
скій и компанічній розѣха-
лись додому.

Якъ бачимо, то компані-
сты дуже вперті и не хо-
тятъ уступити ані на крокъ,
мѣжъ тимъ якъ майнеры
для уникнення страйку вы-
кинули зъ помѣжъ своихъ
жаданъ навіть таку важну
точку, якъ признане Юніи
и пристають на те, абы у
года тревала на два роки
(якъ перше хотѣли), а три
роки якъ сего бажаютъ со-
бѣ компаністы.

Питане, чи буде страйкъ
при твердомъ углю або нѣ,
залежить теперь майже вы-
ключно вѣдъ компаністовъ
и вѣдъ того, что вони вѣд-
повѣдять майнерамъ. Мож-
ливо, что сею вѣдповѣдею
буде щось такого, на що
майнеры не будутъ могли
нѣякъ згодити ся. Тодѣ
буде скликана конвенція,
яка правдоподобно ухва-
литъ страйкъ. Еслижъ вѣд-
повѣдѣ компаністовъ буде

така, что не буде выклю-
чати можливости полагады,
тодѣ переговоры мѣжъ ком-
паністами а майнерами по-
тягнутъ ся еще якийсь часъ.

Коли питане страйку
при твердомъ углю чимъ
разъ больше заострѣсь и
можливѣсть страйку стае
чимъ разъ больше правдо-
подобною, то при мягкомъ
углю ситуація чимъ разъ
полѣпшаесть. Многі компані-
сты вѣдъ мягкого угля
уже згодились на условя
майнерѣвъ и майны назадъ
въ повномъ руху, а инші
особливо зъ Огайо, Индіа
на и Илінойс хотѣть вѣд-
дати свои непорозумѣня
подѣ осудѣ мировому су-
дову, на що певно майне-
ры згодять ся.

Пра твердомъ углю,
крѣмъ деякихъ вашерѣвъ и
одной - двухъ скебѣвскихъ
малыхъ майнъ — нѣхто не
робить. Вправдѣ декотрі
компаністы хвалились, что
почнутъ роботу по Святахъ,
але показало ся, что се бу-
ли лише „страхи на ляхи“. Май-
неры держатъ ся и даль-
ше якъ оденъ мужъ.

За те чимъ разъ частѣй-
ше прихвѣстѣть компані-
стовъ дразнятъ робѣтні-
ковъ, особливо чужинцѣвъ,
чтобы могли выкликати
разрухи и спровадити вой-
ско. Въ околици Вилксба-
ри, въ Джорджтаунѣ, Па.,
пришло минувшого тыжня
до разрухѣвъ, подчасъ ко-
трыхъ пять мушынъ и три
жѣнки пострѣляно, 3 лю-
дей ножемъ порѣзано и
динамітомъ ушкоджено во-
допроводы. Коло Патсвилѣ,
Па. ушкоджено динамітомъ
желѣзничій торъ Рединъ-
ской Компаніи, куды про-
вадили угле зъ вашерѣвъ.
3000 раменѣвъ застрайку-
вали жадаючи 10 процентъ
подѣвышки и 8-годинного
дня працѣ. Обраховують,
что втраты майнерѣвъ, ком-
паністовъ, сторніковъ и т.
п. за два тыжня безработя
при твердомъ углю дохо-
дятъ сумы 14 мільонѣвъ до-
ларѣвъ.

Въ Вестъ Вирджініи, ко-
ло Гвѣлингъ, компаніи спро-
ваджують скебѣвъ. Полу-
днево заходній компаністы
звернулись до президента,
абы вѣнъ помѣгъ имъ при-
йти до злагоды зъ майнера-
ми.

Въ Виндберѣ, Па. мину-
лого Понедѣлка пришло
до кровавой борбы мѣжъ
депутатами шерифами а
страйкарѣми. Страйкарѣ ма-
ли вѣче въ лѣсѣ, де радили
про свои справы, колижъ
побачили мѣжъ собою ше-
рифа, хотѣли его бити.
Шерифъ утѣкъ до одной
хаты, котру страйкарѣ об-
кидали камѣнемъ. Опѣсля
арештовано около 20 уча-
сникѣвъ нагонки за шери-
фомъ, але другі майнеры
рѣшили ихъ увѣльнити зъ
арешту. Тодѣ шерифы, что
стерегли арешту стали въ
товпу стрѣляти. Страйкарѣ
вѣдповѣдали стрѣлами. У-
пало трупомъ трехъ людей,
самыхъ чужинцѣвъ, оденъ
12-лѣтній хлопецъ пострѣ-
ляный померъ познѣйше, а
інженеръ компанічній тяж-
ко раненый. Кѣльканайця-
тохъ легче раненыхъ за-
брано додому, або вѣдвезе-

но до шпиталя. До Винд-
берѣ покликано державну
поліцію.

Листъ изъ Старого краю

Дебата надъ выборчою реформою
въ австрійскімъ парламентѣ
уже скінчила ся. За тепе-
рѣшнимъ проектомъ прави-
тельства вѣхто в послѣдъ не
заявивъ ся безъ застережень,
але все таки цѣлий парла-
мент можна подѣлити на
прихильниківъ выборчої ре-
формы, які будутъ старати
ся поправити проектъ пра-
вительства у своїмъ душі, а
коли се буде неможливе,
то приймутъ його і такимъ,
якимъ він е, і на противни-
ківъ выборчої реформы, які
радѣ би і проектови прави-
тельства і загаломъ усякій
выборчій реформѣ скрутити
карк. Прихильниками ви-
борчої реформы являють ся
послы; тихъ націй і тихъ су-
спѣльныхъ класъ, якихъ доте-
перѣшна выборча організа-
ція дуже кривдила, на при-
кладъ Русины абѣробѣтничѣ-
кі соціально-демократичні
послы, а повалити выборчу
реформу хотѣли би ті нації
і ті суспѣльні класы, які
на дотеперѣшній выборчій
ординації опирали свою по-
літичну силу, якъ от Німці,
Поляки, ну, і очевидно
шляхты всѣхъ народѣвъ.

Що до Галичини, то тутъ,
якъ уже звѣсно, цѣлий русь-
кий нарідъ стоить за выбор-
чою реформою, а зъ Поля-
ківъ за реформою заявили
ся селянскі і робѣтничѣкі
масы, а противъ неї вся
польська шляхта і ті поль-
ські „патріоты“, що хотѣли
би на віки вѣржати поль-
ське пановане надъ Руси-
нами.

Такому становищу вѣдо-
відали і виступи галицкихъ
послѣвъ у парламентѣ. Пре-
зес „Кола польского“ графъ
Войцехъ Дзедушицкій і членъ
„Кола польского“ профессоръ
львівського університету
Станіславъ Гломбінскій,
першій шляхтичъ, а другій
вшехполякъ, — виступили
противъ выборчої реформы.
Властиво сказати: „Нехай
буде якъ бувало!“ ті пано-
ве не мали вѣдѣваги і зая-
вили, что ніщо не мають
противъ розумной выборчої
реформы, тільки противлять
ся такойъ выборчій реформѣ,
яку хоче перевести тепе-
рѣшне правительство. Вони,
бачите, хотѣли би такойъ ви-
борчої реформы, аби Гали-
чина дістала зо 100 манда-
тівъ і аби всѣ ті мандаты
припали Полякамъ, аби й
слѣду не було, что в Гали-
чинѣ крѣмъ Поляківъ живуть
такожъ Русины.

За те польскій соціалъ-
ный демократъ Дашинскій
а такожъ польскій демо-
кратичный посолъ Брайтеръ
заявили ся за выборчою ре-
формою, виступаючи тѣль-
ки противъ тихъ постановъ
правительственного проек-
ту, які порѣблені на ко-
расть шляхты.

Зъ руськихъ послѣвъ у деба-
ті забравъ голосъ посолъ Ро-
манчукъ і зложивъ заяву, у
якій зазначивъ становище
Русинѣвъ до правительствен-
ного проекту. Посолъ Ро-
манчукъ сказавъ, что проектъ
правительства — се тільки

одинъ крокъ ближе до спра-
ведливого права голосова-
ня, але ще не справедливѣе
право. Мандаты повинні б
бути роздѣлювані на під-
ставѣ національныхъ округѣвъ
выборчихъ. Потімъ перейшовъ
посолъ Романчукъ до Галичи-
ни, виказуючи покривдѣ-
не Русинѣвъ. В кінці заявивъ
ся противъ розширеня авто-
номіи Галичини, чого дома-
гають ся Поляки, бо тоді
Русины були би вѣддані
зовсімъ на ласку і неласку
польської шляхты.

Про промови иншихъ по-
слѣвъ, зъ поза Галичини, тру-
дно згадувати докладно.
Згадаю тільки, что деякі
німецкі послы, виступаючи
противъ выборчої реформы,
страшили правительство
Русинами, говорячи, что
коли наслѣдомъ выборчої
реформы Русины в Галичи-
ні прийдуть до політичної
силы, то буде біда, бо вони
зачнуть заразъ дуже ради-
кальну політику. Аби до
сего не допустити, треба —
говорили ті послы — від-
окремити Галичину; нехай
у ній господарює выключ-
но польська шляхта, а та
вже дасть собі раду зъ Ру-
синами. Та про відокрем-
лене Галичини в другімъ
листѣ.

Коли скінчила ся дебата
надъ правительственнымъ про-
ектомъ выборчої реформы,
парламентъ выбравъ окрему
комісію, зложену зъ 49 по-
слѣвъ, яка має ще разъ роз-
дивити проектъ правитель-
ства, поправити його, де
уважати-ме за потрібне, і
прийти вже зъ готовимъ за-
кономъ зновъ передъ повный
парламентъ. Що вѣрадь та
комісія, не знати, бо е в
ній тільки 24 рішучихъ при-
хильниківъ выборчої рефор-
мы, а решта, 25 послѣвъ,
або противники выборчої
реформы або такі, що ще
не знати, яке займутъ ста-
новище. Зъ руськихъ послѣвъ
належить до комісії посолъ
ізъ Буковины Николай Ва-
силько; ізъ соціально-демо-
кратичныхъ Др. Вікторъ Ад-
леръ; зъ польськихъ послѣвъ до
комісії увѣшли самі члени
„Кола польского“ і то самі
арі противники выборчої
реформы.

Друкарскій страйкъ у Львовѣ,
про який була згадка в
попереднімъ листѣ, скінчивъ
ся не такъ, якъ думало ся.
Бачите, в сѣчні с. р. за-
ключили властители друка-
ренѣвъ ізъ складачами умову
що до цѣнника на 8 рокѣвъ,
а в тій умовѣ е постанова,
что всякій страйкъ склада-
чѣвъ безъ 14-дневного попе-
редного вѣповідженя буде
вважати ся зломанемъ цѣн-
ника. І на тій підставѣ
складачі мусѣли вернути до
працѣ, бо инакше властите-
лѣ були би вірвали цѣнникъ.
Зі свого боку властители
мусѣли таки трохи підви-
шити платню дѣвчатамъ і
парубкамъ при машинѣ. Зле
лише те, что теперъ скла-
дѣчі мають на 8 рокѣвъ вѣза-
ні руки і не зможуть страй-
кувати, коли сего вимага-
ти-ме робѣтничѣка солідар-
ність.

„Літературно-Науковий
Вѣстникъ“,
книжку III., за мартъ, скон-

фіскувала прокураторія за
статю Мих. Лозинського п.
н. „Завстрѣйської України“,
а саме за ті уступи, де го-
ворило ся про самовольку
польсько-шляхотського пра-
вительства в Галичинѣ, про
розвязуване зборѣвъ, про
проливъ крови хлопѣвъ у
Лядскімъ, про університетъ
Галицка „свобода слова“,
кінчити ся тамъ, де почина-
еть ся говорити про поль-
сько-шляхотську госпо-
дарку.

28 марта 1906. М. Л.

Максимъ Горькій.

Вѣ Второкъ 10-го с. м.
прибувъ до Америки сла-
ный російскій писатель и
великій революціонеръ Ма-
ксимъ Горькій. На пару
днівъ передъ его приѣз-
домъ, на вѣсть, яка роз-
неслась по Нью-Йорку, что
зближаесть до береговъ Аме-
рики на кораблі „Kaiser
Wilhelm der Grosse“ геройъ
російской революціи — за-
ворушилось мѣжъ робѣтні-
ками нью-йорскими и мѣжъ
вольнодумными и свободо-
любными кругами амери-
канцѣвъ, и у всѣхъ сердца
наповнились радостію и
гордостію, что вахвальку всѣ
они будутъ могли повѣта-
ти его и гостити у себе
якъ дорогого, любого това-
рища-брата. Завязавъ ся
комітетъ, что мавъ его при-
вітати и помочи ему въ
его завданю, задля якого
приѣхавъ до Америки —
вѣдкликатись о помѣчь до
Американцѣвъ для револю-
ціи въ Росіи и ту помѣчь
у нихъ знайти.

Горького привитано на
кораблі „Kaiser Wilhelm
der Grosse“ — коли той
вѣжджавъ до нью-йорского
порту. Привитавъ его ко-
мітетъ, аложенный зъ усѣхъ
нью-йорскихъ робѣтничихъ
організацій, а зъ нимъ 14
кореспондентѣвъ-репорте-
рѣвъ нью-йорскихъ газетъ.
По привитаню Горького ко-
мітетомъ, обступили его ре-
портеры нью-йорскихъ га-
зетъ и просили о деякій
близкій інформація про ре-
волюцію въ Росіи. Горькій
бувъ дуже змученый подо-
рожею и мало розмавлявъ,
черезъ що й просивъ, щобъ
его звинили, але сѣбѣцѣвъ
скоро лише вѣдпочне, буде
служити усѣмъ усякими ін-
формаціями. За той часъ
корабѣль прибувъ до доку
и Горькій вѣсѣвъ на амери-
канську землю. Та ту вже
очѣкували его тисячѣ зо-
браного народа. Все радо
спѣшило зблизитись до не-
го и сердечно устиснути
его руку. Зъ тисячѣвъ гру-
дей лунали ширѣ оклики
поздоровленя а зъ ними
мѣшались безнастанній вы-
стрѣлы зъ револьверѣвъ,
якъ ознаки радости зъ его
прибуття. Натовпъ счинивъ
ся такъ великій — что Горь-
кій зъ трудомъ за якийъ
доперва 10 минутъ змѣгъ
перейти до феры, яка мала
перевезти его зъ Гобокенъ
до Нью-Йорку. Въ Нью-Йор-
ку очѣкувала его знова
товпа зобраного народа —
и комітетъ принятя мусѣвъ
перепроводити его ажъ бѣч-
ными выходами, чтобы мѣгъ
дѣстатись до повоzu, якимъ

вонь и водъхавъ до прила-
дженого вже напередъ для
него мешками.

Водпочавши трохи въ
мешканю, почавъ вже при-
мати газетярських репор-
терівъ, котрі безнастанно
напирались достати водъ
него якихъ новостей про
революцію въ Росію. И Гор-
кій на ствленіи ему пита-
ня водповѣдавъ.

На питане, якій е тепе-
рѣшний станъ революціи
въ Росіи, Горкій водповѣвъ:
„Е се станъ приготовления,
станъ загального зброєня“.
На доказъ, якъ все готуєсь
до борби навѣвъ такий при-
кладъ: Въ губерніи Туль-
ской пануе голодъ. Прави-
тельство зъ страху передъ
розрухами, высигнувало
зъ державной касы на за-
купъ хлѣба для промира-
ющихъ зъ голоду грошѣ.
Коли однакъ грошѣ доста-
лись до рукъ голодующихъ,
большѣсть зъ нихъ, замѣсть
купити собѣ хлѣба, купи-
ла оружіе. „Самъ на вла-
свѣ уха чувъ я, казавъ
Горкій, якъ лжеде тодѣ го-
ворили: „Нехай нашихъ й
половина умре зъ голоду,
зате нехай друга половина
здобуде собѣ волю!“

На питане, яка буде фор-
ма державного строю въ
Росіи, на случай якъ рево-
люція побѣдить, водповѣвъ
Горкій: „Се ще дуже ве-
лике питане — але почи-
нае перемагати думка, що
Росія мусить поїти слѣдами
Америци и перестроїтись
въ федерацію (спѣлку) вѣль-
ныхъ народныхъ респуб-
ликъ“.

На питане, яка цѣль его
подорожи до Америки? —
водповѣвъ такъ: Прибувъ
я ту, щоби працювати для
моєй вѣтчизны и сподѣю ся,
що американскій народъ
не водмовить менѣ помочи.
На разѣ здержувсь водъ у-
любленомъ менѣ працѣ —
писаню новыхъ творѣвъ, а
воддамъ ся цѣлкомъ рево-
люціи. Буду обѣжджати а-
мериканскій мѣста и вод-
читами про тяжку, крова-
ву борбу російской су-
спѣльности зъ неволею и
безправствомъ, яке ѣй зав-
дає реакційне чиновниче
правительство, буду збири-
ти грошѣ на революційный
фондъ“.

Була такожъ бесѣда про
ролю, яку водвращає те-
перь въ вызвольномъ руху
російской суспѣльности ро-
сійске православне духо-
венство. Горкій водповѣвъ:
„Частина православныхъ
попѣвъ зрозумѣла хвилю,
яку переживає теперъ росій-
ска суспѣльность и при-
стала до народу, за що
много зъ нихъ сидить те-
перь по арештахъ, але
большѣсть, якъ держала ся
такъ и держитъ ся дальше
въ нервовыхъ судорогахъ
правительственной клям-
ки“.

На концеве питане, чи
має що Горкій переказати
американському народови,
водповѣвъ той: „Прошу
переказати американському
народови, що е се моимъ
прямымъ обовязкомъ и сер-
дечнымъ бажанемъ склони-
ти передъ нимъ зъ най-
большою пошаною мою го-
лову и переслати ему мои

ширѣ водздорования“.

Великій революціонеръ и
писатель російского горя
Максимъ Горкій угодивъ
ся въ 1868 р. въ Нижновъ
Новгородъ, въ Росію. Его
властиве имя е Николай
Максимовичъ Пешковъ. —
„Горкимъ“ прозвавъ себе
познѣйше, коли ставъ опи-
сувати горку долю своего
народу. Походивъ зъ дуже
бѣдной родины и вже водъ
самого раннього своего вѣ-
ску пришлось ему перене-
сати найтяжшій злиднѣ и
бѣду. Коли мавъ 9 лѣтъ,
воддано его до шевця. Та
ту не бувъ въ силѣ пере-
носити довго „опѣки“ (шев-
ской) майстра и вонъ по-
шовъ на роботу до одного
рисовника. Та и ту довго
не видержавъ. И ту „опѣ-
ка“ майстра надто дава-
лась ему въ знаки и вонъ
его скоро покинувъ. И
ставъ хлопцемъ до послугъ,
то служивъ у огородника,
ажъ въ концѣ доставъ ся
на мѣсце кухонного послу-
гача на одномъ парѣвци на
рѣцѣ Волзѣ. Кухаръ, ко-
трый мавъ его подѣ своею
рукою, заинтересувавъ ся
нимъ, бачучи у него не-
звычайну інтелігенцію, за-
нявъ ся нимъ и почавъ учи-
ти его читати и писати. А
коли вже навчивъ его чита-
ти, почавъ давати ему кни-
ки до читаня, якій вонъ зъ
ненасиченою жадобою ставъ
перечитувати, якій попа-
лись ему въ руки, одну по
другой.

Маючи 12 лѣтъ, доставъ
ся на послугача до адво-
ката Лянина — и той по-
знавши его блище, такъ
щиро нимъ занявъ ся, що,
якъ каже самъ Горкій —
ему то и завдячує вонъ
найбольше, больше якъ я-
кому небудь другому чело-
вѣкови. „Але, якъ описує
дальше Горкій въ своѣй
автобіографіи — я бувъ
знова змушений провадити
жите простого волоцюги.
Я обѣйшовъ цѣлу Росію.
И чому я не надививъ ся!
Кѣлько перетерпѣвъ и за
якій работы пришлось ме-
нѣ ханити!“

1892 р. доставъ ся нако-
нець до одной фабрики ма-
шинъ, де запознавъ ся зъ
однимъ чоловікомъ Але-
ксандромъ Калущневымъ.
Разъ коли оповѣдавъ ему
про се, що вонъ переживъ
— почавъ его намовляти
Калущный, щоби вонъ все
те списавъ, та пославъ до
якой газети, до друку. Гор-
кій послушавъ его та напи-
савъ маленьке оповѣдане
зъ одной своей пригоды,
але... редакторъ той газети
кинувъ то оповѣдане до ко-
па. Ну, та разъ зачавши
писати, таки не зразивъ ся
сею першою своею неуда-
чею — и писавъ дальше и
уже слѣдующе его оповѣда-
не „Макаръ Гудра“ выдру-
ковала таки одна російска
часопись. И зъ той хвалѣ
Горкій не покидавъ вже
больше пера. Его оповѣда-
ня такъ переймали чита-
чѣвъ, що зъ всѣхъ сторѣвъ
почали набивати ся до не-
го рѣжніи газети, щоби
вонъ дававъ имъ свои опо-
вѣданя до друку — рѣжніи
накладнѣ книжкѣ убѣга-

лись оденъ передъ другимъ,
щоби вонъ водступивъ имъ
свои оповѣданя до друку —
и не минуло пару лѣтъ, и
его имя почала згадувати
російска суспѣльность ра-
зомъ зъ именемъ найслав-
нѣйшого сучасного росі-
йского писателя гр. Льва
Толстого.

Та рѣвночасно зъ працею
літературною воддававъ ся
Горкій цѣлымъ серцемъ
справѣ вызволу своего на-
роду зъ утиску царского де-
спотизму и водъ разу ста-
нувъ въ першій рядъ рево-
люційныхъ російскихъ дру-
жизнь. За се й пришлось
ему терпѣти по криміна-
лахъ и на засланю въ дѣ-
кихъ, глухихъ мѣсцяхъ. А
теперь приѣхавъ до Амери-
ки, щоби своимъ горячимъ
словомъ добути помочи у
Американцѣвъ для своихъ
братѣвъ. Тожъ спѣвуючи
цѣлымъ серцемъ тяжкому
горю поневоленныхъ росі-
йскихъ народѣвъ и ихъ свя-
той борбѣ, о волю и право
витаємо и мы водъ щирого
сердца сего Великого Рево-
люціонера, на американ-
ской вѣльной землѣ и ши-
ро бажаємо йому, щоби его
місія увѣнчалась якъ най-
красшими успѣхами!

Выборы до російской Державной Думы.

Въ Недѣлю, 8 с. м. вод-
були ся въ 28 губерніяхъ
европейской Росіи выборы
послѣвъ до російской Дер-
жавной Думы. Були се до-
перва выборы одной тре-
той части послѣвъ и вы-
брано 178 послѣвъ, — ли-
пають ся еще 23 губерніи
„окраинъ“, то е губерніи
неросійскихъ народѣвъ а
взглядно губерній, котрі
не мають „земствъ“, то е
— щось въ родѣ губер-
нскихъ „сѣимѣвъ“, — и ті
мають ще vybrати рѣшта
послѣвъ. Та зъ тихъ уже
выборѣвъ, якій до теперъ
водбулись — выходитъ од-
но ясне, що въ той пер-
шій выборчѣй компаніи въ
Росіи — російске прави-
тельство а зъ нимъ реакція
и консерватизмъ, дознали
цѣлковитого погрому и всѣ
заходы, щоби Росію завер-
нути назадъ тамъ, де вона
була передъ еѣ погромомъ
Японією — то е щоби у-
держати самодержавіе и де-
спотизмъ або хочбы де-
спотизмъ замаскований нѣ-
бы конституціею — якъ
сего хотѣвъ Віте — е вже
невозможно. Росія деспоти-
чна вже перестала жити
и ѣй вже нѣколи не бути!

Выборы въ 28 губерні-
яхъ скѣнчили ся цѣлкови-
тымъ погромомъ правитель-
ства Віттого, погромомъ,
якого навѣтъ наибольшій
оптимистъ поступовой Ро-
сіи не надѣяли ся. На 178
выбранныхъ послѣвъ, вый-
шли, зъ выѣскомъ пятохъ
прихильникѣвъ Віттого, всѣ
рѣшта — саміи оппозиціоністы,
мѣжь ними навѣтъ 9 соці-
лістѣвъ — революціонерѣвъ!
Се така побѣда Новои Ро-
сіи надъ старою, реакцій-
ною, якъ мало що не побѣ-
да Япану въ послѣдній ро-
сійско-японской войнѣ.
Самодержавный царизмъ з-
ставъ отже сторощеный:

и въ внѣ — Яваномъ, и
въ внутрѣ — самимъ та-
ки російскимъ народомъ.
И ту не помогло ему нѣчо.
Не помогли нѣ величкіи
насилства російского ре-
акційного правительства
Вітте-Дурново, що въ по-
токахъ крови силувались
затопити героичный взрывъ
російской суспѣльности, не
помогли нѣ шибеницѣ, нѣ
засланя, нѣ арешты, — ни-
мимого того побѣдила — Ре-
волюція!

Приходить день обрахун-
ку... И стануть ту проти
себе — реакція, темнота и
насилство, що такъ недав-
но ще лагодились судити
тихъ зненавидженныхъ бун-
товщикѣвъ, а теперъ — по-
ставленіи будуть на лаву
оскарженныхъ, — и ті са-
міи бунтовщики, що мали
бути судженіи, та теперъ
самимъ имъ придется тамъ
тихъ судити...

Велика побѣда російской
суспѣльности надъ реакці-
ю, выликала правдивый
переполохъ въ правлячихъ
наивысшихъ російскихъ
кругахъ. Се щось нечува-
ного! Якжежъ се возможно?
Чижъ ті рѣки крови, яки-
ми надѣяно ся затопити
такъ зненавидженый имъ: Сво-
боду, Волю, Право, Люд-
кѣсть, Справедливѣсть, чижъ
се справдѣ на нѣчо малѣ
здатись? Чижъ справдѣ
придется водъ теперъ
здавати рахунки изъ все-
го, що до теперъ робило
ся и що буде ще робити
ся передъ тою тамъ — го-
лотою? Чижъ се возможно?
— Ходять слухи, що реак-
ція еще разъ хоче спробу-
вати и вхопитись на
силствѣ, щоби таки оста-
тись въ горѣ. Та чи знайде
на се водвагу? Тажъ тодѣ,
еслибъ справдѣ погибаюча
реакція малабъ на се зва-
жись, розшалабъ водъ
Финляндіи по Кавказъ и
водъ Вислы по Владивос-
токъ — якъ широка Росія,
така страшна революція, що
въ нѣй не лише царатъ, але
и память по нѣмъ утону-
лабъ... Передъ симъ и осте-
рѣгають російскій часописи
тѣ „наивысшій“, правлячи
круги...

Хто продукує больше злочинцѣвъ?

Въ американскихъ часо-
писяхъ дуже часто можна
стрѣтитись зъ закидами
противъ іміграціи Славянъ
и Италійцѣвъ. Мѣжь ин-
шими аргументами противъ
іміграціи Славянъ и
Италійцѣвъ уживають та-
кожъ того, будѣмъ то мѣжь
славянскими та италій-
скими імігрантами е много
злочинцѣвъ. Выступаючи
противъ іміграціи Славянъ та
Италійцѣвъ ті панове (звы-
чайно саміи імігранты або
сыны імігрантѣвъ) обста-
ють за іміграціею Англи-
кѣвъ, Велшѣвъ, Нѣмцѣвъ и
другихъ народѣвъ, якій въ
Америцѣ сильній числомъ и
представляютъ немалу по-
літичну та фінансову силу.

Ввиду сего цѣкаве може
буде порѣвнане злочинцѣвъ
италійскихъ и айрискихъ
мѣста Нью Йорку, оперте
на урядовыхъ статисти-
чныхъ даныхъ, яке тутъ по-

нише подаємо.

До 1 го Мая 1902 року
було въ мѣстѣ Нью Йорку
282 804 Айришѣвъ и 200.
549 Италійцѣвъ. Мушнѣ
мѣжь Айришами було 117.
599, а мѣжь Италійцами
114 673, значить майже рѣв-
не число мѣжь одними а
другими Коли порѣвнувати
число преступствъ мѣжь
Айришами а Италійцами,
кидаєсь передѣсь въ очи-
те, що Италійцѣ въ порѣв-
наню зъ Айришами, незвы-
чайно тверезы. Въ протягу
одного року 7,281 Айри-
шѣвъ сидѣли въ „Ивинокѣй
хатѣ“ за пиянство, мѣжь
тимъ якъ Италійцѣвъ сидѣ-
ло за ту саму провину
лишь 513. За побите сидѣ-
ло 248 Айришѣвъ а 139 И-
талійцѣвъ; за неприличне
заховане 3,728 Айришѣвъ а
1,454 Италійцѣвъ; за кра-
дѣжь Айришѣвъ 297, Ита-
лійцѣвъ 174; за волокитство
Айришѣвъ 1031, Италій-
цѣвъ 81; за рабунокъ сидѣ-
ло 63 Айришѣвъ а 57 Ита-
лійцѣвъ; за убійство Айри-
шѣвъ 50, Италійцѣвъ 14.

Ся послѣдняя точка дуже
важна, бо панує згальна
опінія, що мѣжь Италійца-
ми е дуже много убійни-
кѣвъ, мѣжь тамъ якъ убій-
никѣвъ мѣжь Италійцами
е якъ разъ столько, що
мѣжь другими людьми, значи-
те, зовсѣмъ нормальный
процентъ, коли мѣжь Ай-
ришами ихъ въ два и пѣвъ
раза больше. Одинокою про-
виною за яку карать боль-
ше Италійцѣвъ якъ Айри-
шѣвъ е педльоване безъ
лиценсу: Италійцѣвъ си-
дѣло за сю провину 1,169
а Айришѣвъ лишь 196.

Правда, Италійцѣ дуже
горячіи и мстивы, але се
головно водносится до И-
талійцѣвъ лишь 4 провин-
цій; особливо Сицилійцѣвъ
славны зъ сего. Але чижъ
другіи народы вѣльній водъ
такихъ хибъ? Ось при-
мѣромъ горняки зѣ стейту
Кентокіи ще больше мстивы,
бо ихъ мѣсть треває вѣки
цѣлы, переходить зъ поко-
лѣня на поколѣня (коли въ
Италійцѣвъ она кѣнчить ся
зъ смертію чоловіка и не
переходить на дѣтей), а ол-
накъ чи проте хто посу-
джує усѣхъ Американцѣвъ
о мстивѣсть и т. п. при-
кметы?

Мафія, товариство италій-
скихъ злочинцѣвъ про яке
такъ часто можна читати
въ сензаційныхъ американ-
скихъ часописяхъ — ист-
нує радше въ головѣ ре-
портерѣвъ якъ въ дѣйстви-
сти. Такъ бодай кажутъ
люде свѣдомый дѣла, що зна-
ють майже каждого италій-
ского злочинца въ мѣстѣ
Нью Йорку.

Ось якъ представляєсь
порѣвнане злочинности
мѣжь Италійцами а Айри-
шами.

Шкода, що нема статис-
тики злочинства мѣжь Сла-
вянами, а то можнабъ тог-
ды порѣвнати злочинѣсть
Славянъ зъ злочинѣстью
другихъ народѣвъ и при-
йти до якихъ заключень. О
скѣлько нашъ спостереже-
ня сглагоють, думаємо, що
злочинность Славянъ е да-
леко меншою не лишь водъ
злочинности Айришѣвъ але

и Италійцѣвъ. Правда, въ
пиянствѣ Славяне може
больше церебирають мѣр-
ку водъ Италійцѣвъ, але за
те пють менше якъ Айри-
шѣ, а крадѣжь, волокит-
ство, убійство, се вынато-
кѣ злочины мѣжь Славяна-
ми. Побите лучаєсь частѣй-
ше, але звычайно завдяки
пиянству и достаєсь оно
передъ судъ майже выключ-
но черезъ намову покут-
ныхъ „адвокатѣвъ“, тлумачѣ-
чѣвъ, скверѣвъ та констаб-
лѣвъ. Треба тутъ додати
ще и се, що коли Айришѣ
та другіи знаючи англійску
мову навить по донерпеню
тяжкой провины всѣвѣють
выкрутитись сѣномъ або и
зовсѣмъ не йти подѣ судъ,
то Русина и взагалѣ Сла-
нина або Италійца, якъ не
вмѣючого мовы и не знаю-
чого тутешныхъ законѣвъ,
за що будь тягнутъ по кор-
тахъ и лупать зъ него шкѣ-
ру.

На Боевий Фонд в Галичинѣ

зложили:
Жа руки ред. „Свободы“:
1) М. Турковский і Петро Іль-
чишин зібрали в Ботлер, Па. \$8.75
від слѣдующихъ членів:
М. Турковский 1 дол.
По 50 центів: Дмитро Яницкий,
Петро Ільчишин, Иван Турковский,
Иван Тупак, Михайло Войнар, Лев
Пельц, Лев Опалка.
По 25 центів: Йосиф Вархольяк,
Йосиф Яницкий, Йосиф Турковский,
Петро Вітик, Давыко Вархольяк, Тим-
ко Герлах, Мах Samuntz, Ми-
хайло Ільчишин, Дмитро Вархольяк,
Иван Гузик, Петро Зубик, Иван
Ольшевский, Василь Вархольяк, О-
рест Кілар, Гаврило Дуткевич, Я-
ков Ільчишин, Stanislaw Bu-
rek, разом \$8.75.
2) 3 Dunkirk, N. Y. Ми-
хайло Шарий 1.50.
3) 3 Stuartburn, Канада
п. Теодоръ Вахна 2 00 дол.
По 1 дол. Теодор Кохан і Юр-
ко Мачула; разом 4.00 дол.
4) 3 Scranton, Pa. Гринь-
ко Мрикало 1.00 дол.
5) 3 St Louis, Mo. 0 До-
бровір 5.00 дол.
6) 3 Chicago, Ill. Ст. Я-
нович 5.00.
Разом 25.25
Попередню 117.75
Усего \$143.00

Жертвы
на
Революц Уирианську Партію.
3 Тейлор, Па.
Иван Обаль \$2.00
Йосиф Свняк 2.00
Разом \$4.00
Попередню зібрано \$246.31
Разомъ \$250.31

Перший Баль.
Сестрицтва в Міребургі, Па. відбуде
ся дня 24-го Априля 1906 в Odd Fellows
гали. Музика буде гарна, красніи сестри-
ці вслугують, можна буде выпити бага-
то пожиточныхъ річей.
Просимо всіхъ Русинівъ.
Кароліна Бандровска, предсѣд.
Магдалина Білж, касієрка
Йосифа Василькович, секретарка.

Даремні Фарми!
Хочеш довідатись про край де уряд дає
новимъ поселенцямъ найгарнійшу землю
зовсімъ даром, про край де 100,000 Русинъ
теперъ добре вододать ся.
Великий Канадійскій
Цивнічний Захід.
Сли так, то не занадбай писати ма-
лу суму, бо лише \$1 якъ річну пред-
плату на одинокую руску часопись в Ка-
наді, часопись яка що тижня перене-
сна фактами про поступ сего краю,
особливо міжъ Русинами тамъ поселеними.
Канадійскій Фармер
Р. О. Box 82, Winnipeg, Can.

СПРАВЫ „СОЮЗА“.

Головний Уряд „Р. Н. С.“ на роки 1904—1906.

- Головний { КОНСТ. КИРЧОВЪ, 140 Essex Str. Jersey City, N. J.
- предсѣдатель {
- Головний { С. ЯДЛОВСКИЙ, Box 76, Jersey City, N. J.
- секретарь {
- Головний { АЛЕК. ПАРПОНЪ, 524 Pine & Franklin St. Shamokin, Pa.
- касиръ {

- Ихъ заступники:
- Часто-предсѣдатель.....С. Митренко OLYPHANT, Pa.
- Заст. секретаря.....Иос. Кузнецкий BALTIMORE, Md.
- Заст. касира.....А. Янковичъ MC ADOO, Pa.

- Радни:
- А. Велеский.....St. Louis, Mo.
- А. Семанский.....Trauger, Pa.
- Б. Кобанъ.....Olyphant, Pa.
- А. Сорока.....Plymouth, Pa.
- Иванъ Парпанъ.....Terryville, Conn.
- Ив. Сенко.....Jessup, Pa.

- Ихъ заступники:
- Ив. Поспанко.....Mc ADOO, Pa.
- Нат. Домбровский.....Eleanor, Pa.

- Контрольная комісія:
- О. А. Улицкий.....Ansonia, Conn.
- Имх. Турковский.....McKees Rocks, Pa.
- Ив. Воргачъ.....Mt. Carmel, Pa.

- Головний організаторъ:
- о. Н. Подгорський Box 543, South Fork, Pa.

Вступайте до Союза!

„Союзъ“ — одинокъ руско народна організація въ Америцѣ.

Принимаетъ членовъ водѣ 1 року до 45 лѣтъ житя.

Вступне послѣ лѣтъ.

Мѣсячне водѣ 25 до 70 центовъ на мѣсяць.

СОЮЗЪ ПЛАТИТЬ:

Посмертне за мужа \$600.00,

Посмертне за жѣнку \$300.00,

Посмертне за дѣти водѣ 15.00 до \$300.00,

Въ разѣ утраты. а) обохъ очей водѣ 600.00,

б) одной руки або ноги \$200.00,

в) одного ока \$100.00.

Сли отецъ родины въ шпитали божевѣльныхъ, Союзъ платитъ по року родинѣ \$100.00.

Хто хоче вступити до Союзу, муситъ вписатись такъ жѣ до брагства, яке належить до Союзу.

Важне для П. Н. Секретарѣвъ Р. Н. Союзу.

Повѣдомляю разъ на все, що водѣ грошѣ належачи до касы Р. Н. Союзу посылаетъ такъ: на money-order-ахъ або чекахъ выпикуе ся имя Alex Sharshon, Shamokin, Pa. Дальше такъ выписанный money-order або чекъ не посылаетъ до Голов. Касиера, але вразѣ въ выказами до Голов. Секретара. Головний секретарь опослѣ водѣсылаетъ ихъ до Голов. Касиера.

С. Ядловский, Голов. Секретарь.

ПОСМЕРТНІЙ ВѢСТИ.

ВАСИЛЬ ДАНЧЕВСКИЙ сынъ Павла и членъ Р. Н. Союзу водѣ 71. Franklin Furnace, N. J. упокоивъ ся 5 апрѣля 6. р.

ВАСИЛЬ РАПАВЫЙ членъ Р. Н. С. водѣ 28. Mahanoy Plane, Pa. упокоивъ ся 23. Марця 1906. Небощикъ походилъ въ Галичины, села Прибисловъ пов. Сянокъ. Вѣчная память!

4. 788. КВІТЬ \$200.00 на двѣ ста долларѣвъ котры п. О сифѣ Томашевскій отримавъ яко надзвычайну запомогу за утрату лѣвой ноги въ Головному Басу Руского Народного Союза въ Америцѣ Leetsdale, Pa. 8 Апрѣля 1906. О сифѣ Томашевскій, Свидѣи { Иванъ Гіда, Петро Смольницкій, Водѣ мѣсцевого Ураду Руского Народного Союза въ Америцѣ. Водѣ 110. Иванъ Тигочъ, предс., Павло Середницкій, секр.

Рухъ въ водѣвлахъ Р. Н. С.

ВОДОЗВА.

Братство св. Володимира въ Elizabeth, N. J. водѣ 65. Р. Н. Союзу, буде приймає новихъ членовъ до Братства за половину вступного въ мѣсяці Цвѣтня и Маю сего року. Дорогі Братя Русини! Хто ще въ васъ не належитъ до жадного Братства, а мешкає въ Elizabeth, N. J. нехай прийде до насъ, а мы приймемо його яко рѣдного брата. Оплата не велика, только 50 центовъ мѣсячно, а въ тыхъ грошѣхъ достане кождый членъ въ часѣ слабости 5 долларѣвъ на тыждень запомоги. Тожъ не жалуйте тыхъ пару центовъ на мѣсяць. Въ єдности сила! Митинги водѣбувають ся кождого мѣсяця по першомъ въ недѣлю въ галѣ въ домѣ число 48 Washington Ave. Elizabeth, N. J.

Андрій Являкъ, предс.

И. Кухаръ, касиръ,

С. Боберъ, секретарь.

ТРИМѢСЯЧНЕ СПРАВОЗДАНЕ

Бр. св. П. и П. водѣ. Союзу 6. въ Brownsville, Pa. за рокъ 1906.

Доходъ за Свѣнь \$100.50

„ „ Лютий 128.65

„ „ Мартъ 142.30

Сума доходу 371.45

Розходъ за Свѣнь 86.24

„ „ Лютий 146.93

„ „ Мартъ 113.89

Сума розходу 347.06

Звышило ся въ касѣ за три мѣсяцѣ 24.39

Мих. Кричфалуші, предс.

Вас Кричфалуші, секр.

Повѣдомлене.

Повѣдомляе ся всѣхъ членів Союзу, водѣ 84. в Сапонсбург, Pa. що бувшій секретар Братства и Союзу, Василь Сич за дѣли браку часу аложивъ уряд секретара а переняв мѣсце заступника секретара, а секретаремъ избралъ Ивана Федана. Тожъ у всѣхъ справахъ дотичныхъ секретара треба удавати ся на адрес John Fedan Сапонсбург, Pa.

Иван Балога, предс., Иван Федан, секретар, Михаил Малинин, кас.

Оголошене.

Митингъ Братства св. И. Хр. в. 62. Р. Н. Союзу въ Мопезен, Pa. водѣ 13. м. с. р. о. годия 2. по полудни. На той митингъ має кождый членъ принести въ собою брацкій статутъ. Хоръ и тѣ хто въ работѣ мають свои статуты поспришати черезъ друга, что будуть на митингу. Такожъ роблю уваженье пп. секретарѣвъ, что я разъ на все заказую водѣбрати водѣ члена мѣсячню вкладку, який непомявѣ бы ся въ своемъ часѣ на митингу и то навѣтъ хочбы я й не бувъ на якѣмъ митингу, бо въ противѣмъ ракъ я не водѣбываю за нѣякій лѣномѣлѣкъ.

Алекс. Горощакъ, предс.

Повѣдомляемо

Бр. св. П. и П. водѣ. Союзу 110, что дѣя 6 мая с. р. о. 1-й год, по полудни водѣбуде ся митингъ на котрый кождый членъ має ся явити. Если котрый не явитъ ся буде мусѣвъ заплатити кару. Суть важкія справи до полагоджень, якихъ не може самъ Урядъ молагодити. Тому мусѣвъ всѣ членѣ на означенный часъ явити ся.

3 Ураду Братства Иван Тисоч, П. Середницкій, Петро Смѣльницкій.

Оголошене.

Симъ подаемо до загальнои відомости всѣхъ Русинамъ в окрестности Smoke Run, Pa. что наше новое Братство св. Георгия ч. 135. Р. Н. С. буде приймає новихъ членів до Братства безъ вступного черезъ три мѣсяці а то: Апрель, Май и Юний.

За урядъ Братства ч. 135. Осиф Керна, предс., Акт. Клим, секр.

Оголошене. Рѣчний митингъ Братства водѣ 120 Р. Н. Союзу в Спенглер, Pa. водѣбуде ся 22 Цвѣтня с. р. о. 2 год. по полудни. Выває ся отсимъ всѣхъ членів Братства, что на митингъ сей явилъ ся. Хто не прииде заплатити кару \$1.00. На митингу тѣмъ будемъ такожъ приймає новихъ членів за половину вступного. Спенглер, Pa. За урядъ Братства. Древникъ Стефанъ, предс., Смартъ Матій, касиръ, Белей Мих. секретар.

Заява. Товариство „Зоря“ в Нью Йорку водѣбуде отсимъ всѣхъ Русинів, что будутъ приймає новихъ членів в мѣсяцѣ Цвѣтня и Маю с. р. безъ оплаты вступного. Земляки! Вступайте гдомало в членѣ сего найстаршого руского Товариства в Нью Йорку, что сѣмѣло підняло прапоръ народный и мимо многихъ негод, трѣвно развиває ся подъ зарядомъ печаливого видѣлу. Его касъ врослає постепенно и підмогає своихъ членів в часѣ нужды. Вступъ можна аголосити такожъ на балу в дѣя 5 мая с. р. А. Камышский, предсѣдатель.

Позір! Першій Балъ Товариства „Боянъ“ в Йонкерс, Н. Й. водѣбуде ся в субботу дѣя 5 мая в Turn Hall Elm St. На балу буде говорити п. Я. Кретъ по положенье нашихъ братів в Галичинѣ, тому вже з горя можемо числити на величье число гостей такъ в Йонкерсъ якъ и околици, котрыхъ отсимъ вже нинѣ має честь запростити.

КОМИТЕТ. Иосиф Вариха, предс. Иван Воняк, секр., Мария Войтовичъ, касирка.

Першій Великий Балъ

устроєне Сестричье Братство Св. Ольги, водѣ 4. въ Нью Йорку, долиная мѣста, 28. Цвѣтня, въ субботу, въ галѣ въ 255-263 Е. Гавстонъ Стр. Нью Йоркъ. На той балъ запрошумо усѣхъ членівъ Русинѣвъ и Русинѣвъ якъ въ Нью Йорку такъ и въ околици. Прибывайте на нашъ балъ, забавимо ся весело, по руски, якъ въ краю. Вступъ водѣ особы 25 цѣт. Початокъ о 8. год. вечеромъ. За добру забаву и музичку ручитъ балъовый комитетъ.

Н. Глициръ, предс., А. Мауриксъ, касиръ, Я. Лешковъ, секр.

Великий Балъ

устроєне товариство „Любовъ“ в Филадельфѣ, Pa. дѣя 29-го Мая 1906 року в Washington Hall. 523—5 S. 4th St.

Дорогі Братя Русини! Симъ запрашаемо васъ о найчисленнѣйше прибуде на сѣю забаву. Забава розпичне ся о 7-й годѣи вечер, а пожеже другого дѣя т. е. 30 Мая припадає американскѣе свѣято (Memorial Decoration day) то будемъ мати вѣльный часъ до забави ажъ до рана. Сей вѣльный дѣнь водѣ працѣ дасть намъ часъ спочинку по балу. Прибывайте, брати и сестри, якъ найчисленнѣйше, а певно забавите ся до волѣ. Сподѣаемо ся, что не відмовите нашої прозьби, а численно прибудете на балъ.

Вступ: мужичини 25 цѣт., женцини 10 цѣт. Буде грати найлѣпша музика. За добру забаву и за братерске привѣтане ручитъ — КОМИТЕТ.

Оголошене. Руске Товариство „Зоря“ в Нью-Йорку устроєне Великий Балъ в Суботу 5 мая 1906, в Progress Assembly Rooms No 28—30 Ave. А. межѣ ул. 2 и 3. Вступъ водѣ особы 25 центѣвъ. Початокъ о год. 7.30 вечер. Запрошає ся отсимъ всѣхъ Русинів и Русинѣвъ и ручитъ ся за добру музичку. М. Тарнавский, предсѣдатель комит. балъов.

Балъ. Братства св. Михаила въ Wilmington, Delaware водѣбуде ся 24 Апрель с. р. въ Галѣ при 6th Str. и French Str. Запрошує на сей Балъ уѣхъ Русинѣвъ въ Wilmington и въ околици. КОМИТЕТЪ.

Балъ! Чи чули ви Братя, что Брат. Усп. Пресвъ. Богор. в Аллегей, Pa. водѣ 56. буде справляти великий балъ дѣя 14 Мая 1906. в Питтсбург, Pa. Савтъ Сайдъ на роѣ 18-ой и Сара ул. в Ад Феловс Галѣ? Дорогі Братя Русини. На сѣю забаву запрашає васъ якъ найчисленнѣйше. Забава розпичне ся о 7. годѣи вечер. Буде грати найдобѣйшій музичка. Прибывайте брати и сестри якъ найчисленнѣйше, а певно забавите ся доволѣ. Тикетъ мужички 50 цѣт. Женцини 25 цѣт. За добру забаву ручитъ КОМИТЕТ.

Налендаръ „Читальнѣ“ на 1906 р. Цѣна 25 цѣт. Адресъ: SVOBODA, Box 353, Scranton, Pa.

Великий Балъ. Братство Пресвятой Троицы въ Бруклинѣ, устроєне дѣя 26 мая 1907 року, въ Cecilia Hall, 101—103 Grand Str. великий Балъ, на котрый отсимъ дорогі Братя Русини запрашаємо васъ. Прибывайте же якъ найчисленнѣйше на сѣю забаву. Забава розпичне ся о 7-й годѣи вечер. Прибывайте Брати и Сестры якъ найчисленнѣйше а певно забавите ся до волѣ. Вступъ 25 цѣт. Буде грати найлѣпша музика. За добру забаву и за братерске привѣтане ручитъ Комитетъ. Такожъ на томъ балу буде приймає ся новыхъ членѣвъ безъ оплаты вступного. 16-21 И. Пашковский, секретарь.

ПРОСЬБА. Прошу всѣхъ Пп. Секретарѣвъ Союзу, чтобы чимъ скорѣе розпродали тикеты на выгравку для заповоги мого мужа Ивана Прегона и заслали менѣ грошѣ и неспроданый тикеты, бо часть выгравки скоро зближаєсь. Всѣмъ хто присилає грошѣ даю посвѣду. Ровночасно дякую всѣмъ Секретарѣмъ Союзу, что занялись розпродажею тикетѣвъ на выгравку и тѣмъ членамъ, котры тикеты покупали.

Грошѣ и тикеты прому выслати впрѣсть на адресу: Mrs. Mary Pregon, 291 Oak Str., Providence, R. I.

Оголошене. Котра въ рускихъ громадахъ въ Сполученыхъ Державахъ потребує дака и учителя и управителя нотного хору — аволютъ ввернути ся до Теодосіи Гриценко, управителя хору въ Золочевѣ въ Галичинѣ. Я вже водѣ 18 лѣтъ учу сѣбу и выповняю обовязки дяка при парохіальній церкви въ повѣтовѣмъ мѣстѣ Золочевѣ и єсьмъ заравномъ агентомъ асекुरаційного Товариства „Дѣстеръ“. Могу высказати ся всѣмъ потрібными свѣдоцтвами. Адреса. Austria—Galicia. Теодосіи Гриценко, управитель хору въ Золочевѣ.

Де е? Хто хоче шукати своихъ краядѣвъ черезъ нашу газету, мусѣвъ заплатити 25 центѣвъ за кожде оголошене нанерекъ.

Де е? Уляня Журавъ пошукую свою сестру Теодоску Цимбала с села Невидца, пов. Горлицкого. Чотири мѣсяці тому приѣхала з краю з четверома дѣтьми до Трой, Н. Й. Хто о нѣй знає, або вона сама, аволютъ написати до єї брата на адресу. Zurav Ul. 105 Canal Bank Ansonia, Conn.

Де е? Томко Басистий и Михайло Сковронекъ? Приѣхали 3 Цвѣтня с. р. а краю до Нью Йорку. Хто би про нихъ знає, або они самѣ, аволютъ повѣдомити мѣна на адресу: Winnyk Petro Mahanoy Plane, Pa.

Де е? Ясько Басистий? Тому рікъ якъ приѣхав до Америки и нема чутки о нѣм. Хто би о нѣмъ знає, або вінъ самъ, аволютъ написати до: Winnyk Petro Mahanoy Plane, Pa.

Хочу женити ся! Глядаю дѣвичини, греко або римо католички, пробѣ а нею оженити ся. Єсьмъ кавальєромъ и маю 21 лѣт. Заощаженыхъ грошѣмъ маю \$2.000. Котра дѣвичина хотѣла би за мене вѣйти, аволютъ написати на адресу: Petro Sawczuk, P. O. Norris Lake, Man. Canada.

Хочу женити ся! Шукаю дѣвичини, яка знала би читати и писати по руски. За грошѣ не питаю. Маю 22 роки и сталу роботу. Котра з дѣвчат хотѣла би вѣйти за мене аволютъ прислати фотографію а я на жадане пішлю свою. Dmytro Dvolit 354 Osborn Str. Brooklyn, N. Y.

Діамантовый 16 21 Електричний Хрестъ званий такожъ Хрестомъ Волта, винайденый кілька лѣтъ тому в Австрѣ.

Лѣчить Руматизмъ, мускули и ставы, Невралгію, Нервозность, Ослѣплене, Безсоннію, Гистерію, Параліжъ, Трясенне, Апоплексію, Параліжъ, Танецъ св. Віта, Бѣте Серца, Бѣте Головы и всѣ хоробы нервової системы. Діагностує сѣ по кількохъ годинахъ, хочъ часомъ треба ждати кілька дѣнь. Пришлѣть намъ долларъ почтовымъ або експресовымъ мониторомъ, а вышлемо вамъ оденъ Електричний Діамантовый Хрестъ або шість за 5 дол.

И. Белъ, в Штутгардѣ, Арк. писне: — Я маю болѣ роками и лікарѣ патентованый ліки не помагали. Теперъ я зовсімъ здоровъ авдяки Електричному Хресту.

Планове: Посылаємъ Вамъ \$5.00 на 6 Діамантовыхъ Хрестѣвъ. Той кто Ви пісала, лѣчить наче чудомъ. — Сестри Бенедиктинки, 2824 Dauphin St. New Orleans, La. Адресъ: Diamond Electric Cross Co. Dept. 60 306 Milwaukee Ave. Chicago, Ill.

Звѣрства росийскихъ салдатѣвъ.

Петербургскій дневникъ „Русъ“ описавъ теперъ деякія епізоды усмиренья недавного політичного страйку в Росіи. Коли 7-го грудня (ст. ст.) проголошено загальний політичний страйкъ, рухъ поїздівъ на московско-казаньскімъ шляху застановлено. На стаціи Перово находило ся тоді поверхъ 300 вагонівъ, повнихъ всякихъ товарівъ. Все те добро приналасъ берегти зорганізована боева дружина, чтобы робітничому пролетаріату вѣи хіто відтакъ не докорявъ, що вінъ причинивъ ся своимъ страйкомъ до розграбленія чужой власности. Однакъ тутъ стинило ся щось зовсімъ несподѣване. Околичне населене, дізнавшись, что на стаціи Перово находить ся тѣлько всякого добра, збігло ся масами зі всѣхъ ускодівъ и почало забирати з вагонівъ, что хто мігъ унести. Грабіжъ тревала 8 днівъ безъ найменшой перепони з боку московской администраціи. Ажъ на девятый дѣнь рано приѣхавъ на стацію поїздъ із салдатами т. зв. семеновского полку. В тѣмъ часѣ рабоване товарівъ вже кінчило ся и лише приѣзжі селяни з подальшихъ сторіи забирали останки. Вони поприѣзжали фірами и не квалиячись, спокійно вибирали з вагонівъ те, чего найбільше потрібували — голловно средства поживи. Тому й не звертали найменшой уваги на наближающий ся поїздъ. Наразъ з віконъ поїзду роздали ся численні вистріли и засвистали кулі, попадаючи в коний та людий. За хвилию з вагонівъ повисакували салдати, розсипались по всѣхъ дорогахъ и почали густо стрѣляти за утікающими селянами. Богато з нихъ упало таки на мѣсци, прочіе пустились крізь поляну до недалекого ліса. Але лаше кількохъ вѣпіло спасти ся передъ смертию. Інші в числѣ поверхъ 60 застелили поляну трупами. Хто бувъ лише ранений и дававъ знаки житя, того салдати добывали багнетами. Всежъ таки кількадесять раненихъ вѣпіло утечи передъ озвѣрѣлыми салдатами и ними заопікувавъ санітарный відділъ, що вертавъ з війни в Манджуріи и приостановивъ ся бувъ в Перовѣмъ. Коли про се дізнавъ ся пізнійше полковникъ Ріманъ, явивъ ся в санітарнімъ поїзді и зажадавъ выдачі раненихъ та страйковыхъ дружинниківъ для розстрѣлу, але санітарный командантъ ему відмовивъ. Міжъ тимъ салдати заняли всѣ дороги, убиваючи та раниачи всякого, хто тамъ находивъ ся, а оденъ їхъ відділъ вирушивъ підъ командою самого Рімана до стаціи. На перонѣ не було нікого. „Хто е на стаціи, виходи!“ — крикнувъ Ріман. Вийшовъ оденъ жандармъ и сказавъ, что в серединѣ находить ся богато баб, голловно жінокъ жандармівъ и звѣзненыхъ слугъ, котрі скупаються передъ салдатами. Ріман велѣвъ розігнати женщинъ и нікого на стацію не пустити. Тоді прийшовъ на стацію в службі помічникъ начальника стаціи Ларіоновъ. „На штики его!“ — закомандувавъ Ріман и чотирохъ салдатівъ кинуло ся на него з багнетами. Ларіоновъ почавъ утікати, однакъ салдати его дїгнали и давали колоти. Нещасний упавъ на землю, кричавъ, просивъ о милосердіє, але удара штиками не уставали. Крикъ, роздирающий душу, ровносивъ ся далеко. Вкінци Ларіоновъ замовкъ, и офіцеръ для успокоєня своей совѣсти, чтобы не лишити его в живыхъ, вистрѣливъ ему в високъ. Подібна судьба постигла другого помічника начальника стаціи, Орловского. Той бувъ на стаціи, якъ витягали звѣдѣмъ женщинъ и сейчасъ побігъ до дому, чтобы повѣдомити про все, что стало ся, свою жінку. Посидѣвши дома чверть години, пішовъ назадъ на стацію. Вѣльше до дому вже не вернувъ ся. Нещасна жінка дістала ажъ на другой дѣнь обезображеного трупа своего чоловіка. Бувъ такъ змасакований, что якби не одѣжъ, то годѣи было его пізнати. Очні ямни были пробиты до мозгу. Підбородокъ, щоки, ніс представляли одну велику рану від штиківъ. Оповідать, что коли Орловский підходивъ до стаціи, вояки прошали его кількома кулями, а відтакъ змасакували штиками. Зелізничі робітники відставили его тіло ажъ на другой дѣнь вдовиці Орловской. Зі стаціи полковникъ Ріман пішовъ з салдатами в одну сторону села Перова, а капітанъ Заковъ в другую. Хто попавъ ся імъ на стрѣчу, не оставъ ся в живыхъ. Дорожний сторожъ Дрожжинъ, знаючи, что дієть ся, вибравъ ся потайки, поза плоти, чтобы сповнати свій службовый обовязокъ. Та не уйшовъ далеко, якъ куля прошила ему живѣт, и коли вінъ упавъ, салдати кинули ся на него та стали штовхати багнетами. Коли думали, что вже з нимъ покінчили, пішли далѣше. Однакъ нещасний Дрожжинъ живъ. Кілька годинъ пізнійше нашли его санітѣти з випущеными кишками и страшно покалѣченого на тілі. Померъ, занесеный до вагону. Мордованю Дрожжина приглядалась крізь вікно жінка. Оповідючи відтакъ про се, потїшалась, что з її чоловікомъ обійшлись розмірно досить ласкаво... Покололи штиками, покололи и кинули. А отъ недалеко її віконъ йшло двоє хлопівъ. В нихъ вистрѣлили и вони упали; салдати кинулись и давали ихъ штиками. Кололи, кололи тай кинули. Видать, ще йде двоє и їхъ такожъ. Вона кричитьъ крізь вікно: „Ба, тышки за що-жъ ви ихъ такъ убиваете?“ Але салдати пішли далѣше и станули не далеко в рядъ, а з ними офіцеръ. В ту хвилию оденъ з лежачихъ на снѣгу ворухнувъ ся. Застогнавъ мабуть, бо сейчасъ оденъ салдатъ прибігъ до него, сїпнувъ за одѣжъ и давалъ его штикомъ колоти. Штовхавъ его, штовхавъ —

Родимці!
Перечитайте уважно кожде слово, яке тутъ написане:

Грошѣ до Старого краю
посилайте черезъ свой рускій Банкъ А. Хромовского, бо то найбезпечнѣйше, найтѣньше коштує а найскорше грошѣ будуть въ краю.

Шифкарты до краю и зъ краю купуйте въ своимъ рускомъ Банку А. Хромовского, понеже я Васъ не ошукаю, циро Вами заопѣ-

Л. Корибский
Канцелярія Адвокатска
33 Broadway, New York, N. Y.

Бюро Адвокатснє провадить всякі справи судові, цивільні і карні. Вирабляє повновласти, завіщання, контракти купна і продажі, даровизни, скрипти довжні, десії. Справи спадкові і подання гіпотечні, вирабляє позички гіпотечні і сплату довгів. Посередничить при продажі майна в краю.

Бюро Нотаріальнє займає ся легалізацією всіх правних документів.

Справи Війскові, як подане о увільненє від контролі і вправ, о асентерунок в Америці залагоджує моя Канцелярія війскова.

13 —

Dr. F. J. Meek,
(ШКОЛАЙЧИК.)
СПЕЦІАЛІСТ
СЛАБОСТЕЙ
ЖІНОЧИХ
ДІТЯЧИХ
І ВЕНЕРИЧНИХ.
Жені пра породі дізнають
особливого оуіає.

Office: 227 N. Shamokin Str. | Телефон
SHAMOKIN PA | Nr. 1673

Ваша бра-
та и сестры, нуждающиеся
в одежде, кортух,
униформы.
Штанкы и пре-
дметы для дарения.

Можете писать к намъ по русски, еко-
нотъски або польски.

R. H. Morgan.

23 N. Main str.
SAPPHORAN PA.

SVOBODA, Box 353, Scranton, Pa.

